

1. Mükelleflerin fiillerine bağlanan şer'î vasfa tanım hangisine aittir ?

- A. Hakim
- B. Hüküm
- C. Şari
- D. Fakih
- E. Müçtehit

2. Fıkıh usûlü âlimleri "hâkim" terimini iki anlamda kullanmışlardır bunlar nelerdir ?

- A. Hükümlerin menşei - Hükümlerin idrak edilmesini temin eden yol
- B. Hükümlerin idrak edilmesini temin eden yol- peygamberin birinci şari olduğu
- C. Peygamberin birinci şari olduğu - hükümlerin allaha ait olduğu
- D. Hükümlerin menşei – peygamberin birinci şari olduğu
- E. Şarinin hüküm koyduğu – Allah'ın Hüküm koymadığı

3. Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır. ?

- A. Eşarilere göre fiillerin özünde husûn ve kubuh gibi vasıflar yoktur.
- B. Eşariler Dinin "vâcib" veya "mendûb" saydıkları ile "mubah" şeklinde serbest bıraktıkları "iyi" (hasen) derler.
- C. Eşarilere göre bir fiilin iyi veya kötü olduğunu tayin etmede aklın rolü yoktur ve onun tayinlerine itibar edilmez.
- D. Eşarilere göre husûn ve kubuh akli değil, şer'îdir.
- E. Eşarilere göre Akıl Şâri'in bu husustaki hitabını ve hükmünü anlamak için bir âlet ve vasıta değildir

4. Allah peygamber göndermedikçe kullarını sorumlu tutmaz. Çünkü peygamber olmadan insanlar ne yapacaklarını bilemezler. Görüşünü savunan itikadi mezhep hangisidir ?

- A. Mutezile
- B. Hanefi
- C. Maturidi
- D. Eşari
- E. Selefiyye

5. Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A. Mutezileye göre iyilik ve kötülük fiillerin aslındadır. Dolayısıyla akıl kendi başına fiillerin büyük çoğunluğunun iyi veya kötü vasfını idrak edebilir.
- B. Mutezileye göre Aklın bunları anlaması için peygamberlerin tebliğine ihtiyacı yoktur. Aklın iyi gördüğü Allah katında da iyi, aklın kötü gördüğü Allah katında da kötüdür.
- C. Mutezileye göre, peygamber gönderilmese bile akli olan insan Allah karşısında sorumludur.
- D. Mutazileye göre bir şey iyi olduğu için Allah onu emretmiş, kötü olduğu için de yasaklamıştır.
- E. Mutezileye göre Kadınlardan da peygamber olabilir.

6. Aşağıdakilerden hangisi Maturidilere göre yanlıştır?

- A. Maturidîlere göre, fiillerin büyük çoğunluğunun iyi veya kötü olduğunu akıl kendi başına idrak edebilir. (Mutezile ile aynı)
- B. Bir fiilin aklın idrakine göre iyi olması dinin onu emretmesini gerektirmez. Aynı şekilde bir fiilin akla göre kötü olması dinin onu yasaklamasını gerektirmez. Bu konuda müracaat edilecek merci dindir. Allah dilerse aklın iyi gördüğünü emreder, kötü bulduğunu da yasaklar. (Mutezileden farklı)
- C. Akıl kendi başına haram veya helal gibi hükümler vazedemez.
- D. Akıl kendi başına haram veya helal gibi hükümler vazedebilir
- E. Aklın kötü kabul ettiği bazı hususları din emretmiş, iyi gördüklerini de yasaklamıştır.

7. Aşağıdaki tanımlardan hangisi yanlıştır.?

- A. Hüküm; Delillerin semeresi
- B. Hâkim: Hüküm koyma yetkisinin sahibi
- C. el-Mahkûm fih (el-mahkûmu bih): Hükümün konusu olan fiiller
- D. el-Mahkûm aleyh: Hükümün muhatabı mükellef
- E. el-Mahkûm aleyh: Şâri'in mükellefin fiilleriyle alakalı hitabıdır

8. Kelamcı ekole mensup usulcülere göre hükmün tanımı hangisidir ?

- A. Şâri'in kulların fiiline ilişkin hitabıdır
- B. Şâri'in kulların fiiline ilişkin hitabının eseridir
- C. Şâri'in kulların fiiline ilişkin hitabının koruyucusudur.
- D. Şâri'in kulların fiiline ilişkin hitabının hüküm koyucusudur.
- E. Şâri'in kulların fiiline ilişkin hitabının evrensel halidir

9. Fukahâ metodunu takip edenlere göre hükmün tarifi nasıldır.?

- A. Şâri'in kulların fiiline ilişkin hitabıdır
- B. Şâri'in kulların fiiline ilişkin hitabının eseridir
- C. Şâri'in kulların fiiline ilişkin hitabının koruyucusudur.
- D. Şâri'in kulların fiiline ilişkin hitabının hüküm koyucusudur.
- E. Şâri'in kulların fiiline ilişkin hitabının evrensel halidir

10. "Şâri'in mükelleften bir fiili yapmasını veya yapmamasını talep etmesi yahut bir fiili yapıp yapmama arasında onu serbest bırakmasıdır." Bu tanım neye aittir ve hangi metoda aittir.?

- A. Mütakellimin Teklifi Hüküm
- B. Fukaha - Teklifi Hüküm
- C. Mütakellimin - Vadi Hukum
- D. Fukaha - Mütakellim
- E. Fukaha- Vadi Hüküm

11. “Mükelleflerden sâdır olan fiillere, Şâri’in yapılmasını veya yapılmamasını talep etmesine yahut yapıp yapmamakta serbest bırakmasına göre bağlanan şer’î vasıftır.”

- A. Mütakellimin Teklifi Hüküm
- B. Fukaha - Teklifi Hüküm
- C. Mutekellimin - Vadi Hukum
- D. Fukaha - Mütakellim
- E. Fukaha- Vadi Hüküm

12. Namazı kılın ,zekatı verin ayeti hangi teklifi hükümle ilgilidir

- A. Tahrim
- B. Kerahe
- C. İcap
- D. Nedp
- E. İbaha

13. Zinaya yaklaşmayın, çünkü o açık bir kötülüktür; kötü bir yoldur. Ayeti kerimesi hangi teklifi hükümle alakalıdır

- A. Kerahe
- B. İbaha
- C. Nedp
- D. Tahrim
- E. İcap

14. Yüce Allah, hac ibadetini ifa ederken ihrama giren mükelleflere bazı fiilleri yasaklamıştır. İhramı çıkardıktan sonra ise söz konusu fiilleri serbest kılmıştır. Mesela, ihramlı iken avlanmayı yasaklayan Şâri, ihramdan çıktıktan sonra avlanmanın serbest olduğunu şu ayetle ifade etmiştir: “İhramdan çıkınca avlanabilirsiniz bu ayet ve açıklama hangi teklifi hükümle alakalıdır.

- A. Nedp
- B. Tahrim
- C. İbaha
- D. İcap
- E. Kerahe

15. Şâri’in bir şeyi başka bir şey için şart, sebep ve mâni kılmasıdır tanım hangi hükme ve metoda aittir ?

- A. Mütakellimin Teklifi Hüküm
- B. Fukaha - Teklifi Hüküm
- C. Mutekellimin - Vadi Hukum
- D. Fukaha - Mütakellim
- E. Fukaha- Vadi Hüküm

16. Şâri’in irâdesine binâen, bir şeyin başka bir şey için sebep, şart veya mâni teşkil etmesidir hangi hükme ve metoda aittir ?

- A. Mütakellimin Teklifi Hüküm
- B. Fukaha - Teklifi Hüküm
- C. Mutekellimin - Vadi Hukum
- D. Fukaha - Mütakellim
- E. Fukaha- Vadi Hüküm

17. “Güneşin (batıya doğru) dönmesinden gecenin karanlığı bastırıncaya kadar (belli vakitlerde) namaz kıl ayeti vadi hükmün hangisine örnektir.?

- A. Sebep
- B. Şart
- C. Mani
- D. Deney
- E. İllet

18. Hz. Peygamber bir hadislerinde şöyle buyurmuştur: “Allah, temizlik (abdest) olmadan namazı kabul etmez.” Hangi vadi hukumdur.?

- A. İllet
- B. Mani
- C. Şart
- D. Deney
- E. Sebep

19. Hz. Peygamber: “Kâtil mirasçı olamaz” hadisi hangi vadi hukumdür.?

- A. Sebep
- B. Mani
- C. Şart
- D. Deney
- E. illet

20. Aşağıdakilerin hangisi vadi hüküm ve teklifi hüküm arasındaki farklardandır.?

- A. Teklîfî hükümlerle teklif edilen şeyler mükellefin gücü dahilindedir. Örnek:Namaz kılmak, oruç tutmak ve avlanmak gibi. Vad’î hüküm ile sebep, mâni ve şart kılınan hususlar ise mükellefin gücü dahilinde olabileceği gibi, gücü haricinde de olabilir.
- B. Teklîfî hükümlerle teklif edilen şeyler mükellefin gücü dahilinde değildir Örnek:Namaz kılmak, oruç tutmak ve avlanmak gibi. Vad’î hüküm ile sebep, mâni ve şart kılınan hususlar ise mükellefin gücü dahilinde olabileceği gibi, gücü haricinde de olabilir.
- C. Teklîfî hükümlerle teklif edilen şeyler mükellefin gücü dahilindedir. Örnek:Namaz kılmak, oruç tutmak ve avlanmak gibi. Vad’î hüküm ile sebep, mâni ve şart kılınan hususlar ise mükellefin gücü dahilinde olabileceği gibi, gücü haricinde de olamaz.
- D. Teklîfî hükümlerle teklif edilen şeyler mükellefin gücü dahilinde değildir. Örnek:Namaz kılmak, oruç tutmak ve avlanmak gibi. Vad’î hüküm ile sebep, mâni ve şart kılınan hususlar ise mükellefin gücü dahilinde olabileceği gibi, gücü haricinde de olamaz.

21. Aşağıdakilerden hangisi teklifi hükümlerin bağlayıcılık açısından değildir.?

- A. Farz
- B. Vacip
- C. Mendup
- D. Ruhsat
- E. Haram

22. Aşağıdaki hangi iki teklifi hükümden hangisi genellilik bakımından aynıdır.?

- A. Farz – Vacip
- B. Haram vacip
- C. Ruhsat azamet
- D. Mendup mübah
- E. Mekruh haram

23. “Şâri’in yapılmasını kesin bir şekilde talep ettiği fiildir.” Talebin bu şekilde oluşu; Bazen talep sıygasından Bazen de fiilin terk edilmesine ağır ceza tertip edilmesinden anlaşılır. Örnek: Mükelleflere namaz kılmak, oruç tutmak ve zekât vermek kesin bir şekilde emredilmiş, bu ibadetleri yerine getirmeyenler ise ağır cezalarla tehdit edilmiştir. Bu tanım ve örnek hangisine aittir.?

- A. Sünnet
- B. Haram
- C. Mendup
- D. Vacip
- E. Mubah

24. Hanefilere göre farzı açıklayınız.?

- A. sübutu ve delaleti kat'î delil ile sabit olan hükümlere
- B. sübutu zannî delaleti kat'î veya sübutu kat'î delaleti zanni delil ile sâbit olan hükümlere
- C. sübutu kati delaleti zanni veya sübutu kat'î delaleti zanni delil ile sâbit olan hükümlere
- D. sübutu zanni delaleti zanni veya sübutu kat'î delaleti zanni delil ile sâbit olan hükümlere

25. Şâri'in mükelleften yapılmasını kesin tarzda talep ettiği fakat sübutu zannî delaleti kat'î veya sübutu kat'î delaleti zanni delil ile sâbit olan hükümlere ne denir. Fıtır sadakası, kurban kesmek, vitir ve bayram namazları ve namazda "fâtiha" suresini okumak örneği hangisine aittir ?

- A. Farz
- B. Vacip
- C. Sünnet
- D. Mendup
- E. Mübah

26. Aşağıdakilerden hangisi Hanefilere göre yanlıştır.?

- A. Farz olan hükümlerin yapılması kesin olarak gereklidir, terkeden ağır cezayı hak eder
- B. Farz olduğunu inkâr eden ise kâfir sayılır.
- C. Vâcib olan hükmün de yapılması kesin olarak gereklidir.
- D. Vacibi terkeden farzı terkedenden daha az bir cezaya çarptırılır,
- E. Fakat vâcib olduğunu inkâr edenin kâfir olduğuna hükmedilir

27. Aşağıdakilerden hangisi vacibin Eda edileceği vakit bakımından ayrımıdır.?

- A. Gayr -i muhadded- Muhadded
- B. Mutlak—Mukayyed
- C. Aynî- Kifâî
- D. Aynî- Mukayyed
- E. Muhadded- Kifâî

28. Aşağıdakilerden Hangisi mutlak vaciple alakalı yanlıştır. ?

- A. Şâri'in edâ edilmesi için muayyen bir vakit tayin etmediği vaciptir
- B. Mükellef bunları istediği vakitte eda edebilir. Edânın tehirinde mükellefe bir günah yoktur. Fakat vakti girince mükelleflerin bu gibi vâcipleri edâya gayret göstermeleri daha iyi olur
- C. Mutlak vacipte mecburiyet sadece fiildedir.
- D. Kefâretler, vakti muayyen edilmemiş nezirler bu tür vaciplerdendir.
- E. Hanefilere göre kazaya kalmış ramazan orucu da bu nevi vaciplerden değildir.

29. Aşağıdakilerden Hangisi mukayyed vaciple alakalı yanlıştır. ?

- A. Şâri'in eda edilmesi için muayyen bir vakit tayin ettiği vaciptir
- B. Meşru bir mazeret olmadan vaktinden sonraya bırakılırsa mükellef günahkâr olur
- C. Meşru bir mazeret olmadan vaktinden sonraya bırakılırsa mükellef günahkâr olmaz.
- D. Esas olan fiilin yapılmasıdır. Ramazan orucu ve beş vakit namaz bu tür vaciplerdendir.
- E. Mükellefin bu vâcibi, tayin edilen vakit içinde bütün şart ve rükünlerini yerine getirerek tam şekilde yerine getirmesine "edâ" denilir.

30. Vâcibin edâ edilmesi için tayin olunan vakit, o vacip cinsinden başka bir vacibin edasına imkân vermiyorsa bu tanım hangi vacip türüne aittir. ?

- A. Muvessa
- B. Mudayyak
- C. Muayyen
- D. Kifai
- E. Muhadded

31. Mukayyed vâcib için tayin edilmiş olan vakit, hem o vâcibin hem de aynı cinsten başka vaciplerin ifasına imkân verecek kadar geniş ise mesala beş vakit namaz vâcibin bu türüne girer. Çünkü her bir namaz vaktinde farz olan namazlar yanında nâfile, kaza gibi namazlar da kılınabilir. Bu tanım ve örnek hangi vacip türüne aittir. ?

- A. Muvessa
- B. Mudayyak
- C. Muayyen
- D. Kifai
- E. Muhadded

32. vacip için tayin edilen vakit bir taraftan "müvessa' vâcib"e bir taraftan da "mudayyak vâcib" benzerse buna "....." denilir. Hac ibadeti buna bir örnektir. Boşluğa ne gelmelidir. ?

- A. zü's-şebeheyn vâcib
- B. za's-şebeheyn vâcib
- C. zü's-şebbehheyn vâcib
- D. zü's-şşebeheyn vâcibe
- E. Mü's-şebeheyn vâcib

33. Aşağıdakilerden Hangisi muhadded vaciple alakalı yanlış bilgidir. ?

- A. Şâri'in hakkında muayyen bir miktar tayin ettiği vâcibdir.
- B. Beş vakit namaz, zekât ve satın alınan malların bedeli böyledir.
- C. Bu nevi vâcib vücut sebebinin mevcut olmasıyla mükellefin zimmetinde yer eder.
- D. Şâri'in gösterdiği şekilde ve tayin ettiği miktarda ifâ edilmedikçe mükellefin zimmetinden borç düşmez.
- E. Şâri'in hakkında muayyen bir miktar tayin etmediği vâcibdir.

34. Muhâkeme ve fetvâ vazifelerinin yerine getirilmesi, ölen bir müslümanın cenaze namazını kılmak, verilen selama karşılık vermek, tıp tahsili yapma ve insanların ihtiyaç duyduğu sanatları öğrenme bu vâcibin bazı örnekleridir. Bu hangi vaciptir. ?

- A. Muvessa
- B. Mudayyak
- C. Muayyen
- D. Kifai
- E. Muhadded

35. Namaz, oruç ve gaspedilmiş malın iadesi böyledir. Böyle vâciblerde, fiilin bizzat kendisi yerine getirilmedikçe mükellef borçtan kurtulmuş olmaz.hangi vacip türüdür ?

- A. Muvessa
- B. Mudayyak
- C. Muayyen
- D. Kifai
- E. Muhadded

36. Yemin keffareti böyledir. Çünkü yeminini bozan mükelleften şu üç fiilden birisini yapması talep edilmektedir: On fakiri doyurmak veya on fakiri giydirmek ya da bir köle azad etmek. Bunlara da gücü yetmeyen mükellef üç gün oruç tutmalıdır. İşte bu üç fiilden her biri bu vâcib türündendir. Hangisidir. ?

- A. Muvesa
- B. Muhayyer
- C. Muayyen
- D. Kifai
- E. Muhadded

37. “Ellerinizi altında bulunanlardan (kölelerden) mükâtebe yapmak (yani bedelini ödeyip âzad olmak) isteyenlerle, -eğer kendilerinde bir iyilik görürseniz- , kendisine güvenilen taraf, emânetini tastamam yerine getirsin.” Hangi teklifi hükümdür.?

- A. Haram
- B. Farz
- C. Vacip
- D. Mendup
- E. Tahrim

38. Gasp edilmiş toprak üzerinde kılınan namaz sahihtir, Fakat mükellef gasp fiilinden dolayı günahkâr olur. Aynı şekilde Cuma ezanı vaktinde yapılan alışveriş sahihtir, Fakat alış-verişin bu vakitte vuku bulması dolayısıyla mükellef günahkâr sayılır. Hangi tuteklifi hükümdür.?

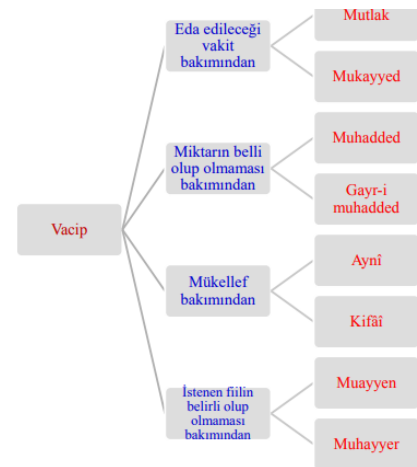
- A. Liaynihi Haram
- B. Farz
- C. Vacip
- D. Ligayrihi haram
- E. Mendup

39. Aşağıdakilerden Hangisi mekrûh ile alakalı yanlış bilgidir. ?

- A. “Mekrûh” , Şâri’in, yapılmamasını kesin olmayacak bir şekilde talep ettiği fiildir.
- B. Şâri bu gibi fiillerin yapılmamasını yapılmasından daha iyi görmüştür.
- C. Terkedenler ise övgüye layık olur, Allah’ın hoşnutluğunu kazanmak niyetiyle terkedenler de günah kazanır.
- D. Terkedenler ise övgüye layık olur, Allah’ın hoşnutluğunu kazanmak niyetiyle terkedenler de sevap kazanır.
- E. Mekrûh sayılan filleri işleyenler kınama ve azarlamayı hak ederler fakat cezaya müstehak olmazlar.

Şii-İmâmiyye’ye Göre Teklifi Hükümler

Sünnî	İmamiyye	Sünnî	İmamiyye
Farz			
Vâcib			
Sünnet			
Müstahab	Hasen	Haram	Kabih
Mendüb		Mekruh	
Mubah			
Helal			

Cevap anahtarı

1. B
2. A
3. E
4. D
5. E
6. D
7. E
8. A
9. B
10. A
11. B
12. C
13. D
14. C
15. C
16. E
17. A
18. C
19. B
20. A
21. D
22. C
23. D
24. A
25. B
26. E
27. B
28. E
29. C
30. B
31. A
32. A
33. E
34. D
35. C
36. B
37. D
38. D
39. C
- 40.

FIKİH USULU 9. ÜNİTE SORULARI

1. Kuranı kerimde çoğu yerde namaz kılın ayeti karşımıza çıkmaktadır burda namaz fiili nedir .?

- A. el-Mahkûmu fih
- B. el-mahkûmu aleyh
- C. el fıkıh
- D. el fıkıhul ekber
- E. el ekberi fıkıh

2. Ahmet namaz için abdest almaya gitmiştir abdest alıp namazını kılmıştır Ahmetin aldığı abdestin namaz için hükmü nedir.

- A. Rukun
- B. Şart
- C. Sünnet
- D. Müstehap
- E. Mubah

3. Bir şeyin varlığı kendi varlığına bağlı olan ve onun yapısından bir parça teşkil eden unsurdur. Terim hangisidir.

- A. Rukun
- B. Şart
- C. Sünnet
- D. Müstehap
- E. Mubah

4. Adam öldürmede, kâtile kısas tatbik edilebilmesi için, öldürmenin kasten yapılmış olması şarttır. Ali kasten arkadaşını öldürmüştür burada kısasın sebebi ve şartı nedir?

- A. sebep kasıt. Şart öldürmek
- B. Şart kısas sebep adam öldürmek
- C. Sebepe kasıt şart katil
- D. Sebepe adam öldürmek sart kasıt

5. Ali ile Fatma hayatlarını birleştirme kararı almış ve evlenmeye karar vermişler ve o an için şahit bulamamışlar şahit olmadan nikah kıyılmış. Buna göre burdaki nikahın hükmü nedir ve şahit hükmün nesidir.?

- A. Nikah sahih hükmün ruknu
- B. Nikah keraheten geçerli hükmün ruknu
- C. Nikah geçersiz hükmün şartı
- D. Nikah geçerli hükmün şartı

6. Şart, şartı koşan itibariyle de iki kısma ayrılır ; buna göre ferhatın küçük 6 yaşında sezgin isminde bir oğlu var Ferhat ölmüş ama mirası var akrabaları diyor ki sezgin ancak rüşd çağına girince mirası alabilir akrabaların bu söylemi şartı koşan tarafından hangisine örnektir.

- A. Şer'î Şart
- B. Cali şart
- C. Tali şart
- D. Mali şart

7. Ali karısına şemsi ile konuşursan seni boşarım demiştir nu örnek sartın hangi kısmına aittir

- A. Şer'i Şart
- B. Tali şart
- C. Ta'liki Şart
- D. Mali şart
- E. Takyidi şart

8. Hacı evini satmaya karar vermiş fakat sattığı adama evimde 1 yıl daha oturmak istiyorum diye şart koşturmuştu. Bu örnek şartın hangi kısmıdır.?

- A. Şer'i Şart
- B. Tali şart
- C. Ta'liki Şart
- D. Mali şart
- E. Takyidi şart

9. Şayet şart, bir hukukî muâmelenin varlığı kendisine bağlı kılınma şeklinde değil de, mukavelde bir kayıt şeklinde olursa buna da Denilir

- A. Şer'i Şart
- B. Tali şart
- C. Ta'liki Şart
- D. Mali şart
- E. Takyidi şart

10. Bir kimse nisap miktarı mala sahip olup zekât mükellefi olsa, fakat aynı miktarda borcu da bulursa böyle bir mâniden bahsedilir. Çünkü zekâtın sebebi nisab idi, borç ise nisabı engellemiş oldu. Bu örnek maninin hangi kısmına örnektir.?

- A. Sebebin mani
- B. Hükmün mani
- C. Manının hakimi
- D. Hakimin manisi

11. Sahîh (Sıhhat)- Fâsid (Fesad)- Bâtıl (Butlan) yanlış bir bilgi vardır

- A. Hanefîler ibâdet sahasında cumhur gibi "bâtıl" terimi ile "fâsid" terimini aynı manada kullanırlar
- B. "Bâtıl" , Şâri'in tayin ettiği rükün ve şartlardan en azından birini taşımayan fiildir.
- C. Fâsit ise, esas rükünleri taşıdığı halde bu rükünleri ayakta tutan muteberlik şartlarından birini taşımayan fiildir.
- D. Bâtıl bir fiile hiçbir hukukî ve dînî netice bağlanamaz. Fakat fâsit fiile bazı neticeler bağlanabilir.
- E. Fâsit ise : Şâri'in tayin ettiği rükün ve şartlardan en azından birini taşımayan fiildir.

12. Ahmet ayşe ile evlenmiştir fakat zifaf olmamıştır hemen sonra da boşanmışlardır bu halde ayşe mehri hak etmiş midir ve iddet beklemesine gerek var mıdır.

- A. Hak etmiştir. Beklemesi gerek
- B. Hak etmemiştir beklemez
- C. Hak etmiştir bekler
- D. Hak etmemiştir

13. el-Mahkûmu fihîn Şartları ile alakalı yanlış bir bilgidir .?

- A. Mükellefin fiili tam olarak bilme imkânına sahip olması gerekir
- B. Mükellefiyetten maksat, teklif edilen fiilin yerine getirilmesidir. Bu da ancak mükellefin ne yapacağını tam olarak bilmesi ile olur.
- C. Fiilin mükellefin gücü dâhilinde olması gerekir
- D. İslam insanlara güçlerinin yetmediği şeyleri yüklememiştir.
- E. İslam insanlara güçlerinin yetmediği şeyleri yüklemiştir.

14. Meşekkat ile alakalı yanlış bir bilgidir?

- A. Yüce Allah kulunu mükellef tutarken ona meşakkat yüklemeyi değil, meşakkatin sonucunda hâsıl olacak menfaati hedeflemiştir.
- B. İnsan hayatının her safhası az veya çok meşakkatlerle doludur
- C. İnsanın tahammül edemeyeceği ve sürekli tahammüle kendini mecbur ettiğinde birçok menfaatin zarar göreceği meşakkat
- D. İnsanın devamlı tahammül edebileceği ve hiçbir işine zarar vermeyen meşakkat
- E. İnsanın devamlı tahammül edebileceği ve hiçbir işine zarar vermeyen meşakkat böyle bir meşekkat teklife manidir.

15. Sırf Allah Hakkı Olan Hükümler en temel vasfı arasında sayılmaz?

- A. Kimse bu haklardan feragat edemez
- B. Kimse bu hakları iskat edemez
- C. Kimse bu hakları iptal edemez
- D. Kimse bu hakları kullanamaz
- E. Kimse bu hakkın yerine getirilmesinde gevşeklik gösteremez

16. Sırf ibadet vasfı ve manası taşıyan fiillere örnek değildir.?

- A. Namaz
- B. Oruç
- C. Zekat
- D. Fıtır sadakası
- E. Cihat

17. Aşağıdakilerden hangisi İbâdet vasfı da taşıyan vergi ve malî yükümlülüklerden biridir ?

- A. Fıtır sadakası
- B. Öşür
- C. Hac
- D. Cihat
- E. Aşır

18. Aşağıdakilerden hangisi Cezâ (ukûbe) vasfı da taşıyan vergi hükümlerinden biridir

- A. Öşür
- B. Aşır
- C. Haraç
- D. Cezb
- E. Kazb

19. ➤ Zina suçunun cezası,

➤ İçki suçunun cezası,

➤ Hırsızlık suçunun cezası,

➤ Silahlı gasp, soygun ve isyan (Bağy) suçunun cezası

Tam anlamıyla cezâ vasfı taşıyıp başka vasıfları olmadığı için “tam cezâ hükmü” denilmiştir.tanıma yukardakilerden kaç tanesi uyar.

- A. 1
- B. 2
- C. 3
- D. 4
- E. 0

20. Veli babasını kasten öldürmüş ve islami

hüküm olarak murisi öldürdüğü için

mirastan mahrum bırakılmıştır bu hükmün ismi nedir.

- A. İbadet vasfı da taşıyan ceza hükümleri
- B. Mahdut ceza hükmü
- C. Müstakil hak olan hükümler
- D. Müstakil hak olmayan hükümler

21. Ahmet ramazanda orucunu kasten bozmuştur bundan dolayı keffaret ödeyecektir bu hükmün hangi kısmına girmektedir.

- A. İbadet vasfı da taşıyan ceza hükümleri
- B. Mahdut ceza hükmü
- C. Müstakil hak olan hükümler
- D. Müstakil hak olmayan hükümler

22. Bunlar, Allah'a karşı kulluk borcunu ifa için yapılan ibadetler gibi insanın zimmetini ilgilendirmeyen fakat bizzat Allah hakkı olarak mükellefe vacip olan haklardır. Ganimetlerin beşte biri ve Madenlerden alınan vergiler gibi örnek verilebilir hükmün hangi kısmıdır

- A. İbadet vasfı da taşıyan ceza hükümleri
- B. Mahdut ceza hükmü
- C. Müstakil hak olan hükümler
- D. Müstakil hak olmayan hükümler

23. Sırf Kul Hakkı Olan Hükümlerile alakalı yanlış bir bilgidir.?

- A. Bu haklar kula ferde ait hakları korumayı hedefler.
- B. Hak sahibi dilerse hakkının yerine getirilmesini veya bedel karşılığında veya karşılıksız olarak hakkından feragat eder.
- C. Fertlerin mal üzerindeki hakları ve malî sonuçları bulunan haklar bu kısma dâhildir.
- D. Fertlerin mal üzerindeki hakları ve malî sonuçları bulunan haklar bu kısma dâhil değildir.
- E. Telef edilen bir şeyin tazminatı, borç ve diyet ödemek gibi şeyler örnek olabilir.

24. Allah ve Kul Hakkının Karışık Olarak Bulunduğu Ancak Allah Hakkının Gâlip Olduğu Hükümlere örnektir.?

- A. Ganimetlerin beşte biri
- B. Diyet ödemek
- C. Namuslu birine iftira atmak kazf cezası
- D. Namaz
- E. Fıtır sadakası

25. Allah ve Kul Hakkının Karışık Olarak Bulunduğu Ancak Kul Hakkının Galip Olduğu Hükümlere örnektir.?

- A. Kasten adam öldürmek
- B. Kasıtlı orucu bozmak
- C. Unutarak oruç tutmamak
- D. Orucu kasten bozmak
- E. Kazf cezası

26. Mükellefin şartları doğru bir şekilde verilmiştir.?

- A. Akıl buluş
- B. Akıl buluş temyiz
- C. Ehliyet akıl buluş
- D. Temyiz
- E. Akıl

27. Buluş ve temyiz ile yanlış bir bilgidir.?

- A. İnsanların aklî seviyeleri farklı olduğu için aklın objektif, tutarlı (munzabıt) ve zahir ölçülerle tespit edilmesi gerekir.
- B. Bu ölçüler Şâri tarafından aklî seviyenin tespiti için bir alâmet sayılmıştır.
- C. Buluş çağı bu ölçülerin başında gelir
- D. Bu sebeple bir kimsenin iyi ve kötüyü, kâr ve zararı birbirinden ayırt edebilme özelliği olan temyiz kudretine sahip olarak buluş çağına ermesi aklının varlığı için bir alamet kabul edilmiştir.
- E. Akıl çağı bu ölçülerin başında gelir

28. Vücûb Ehliyeti ile alakalı yanlış bir bilgidir.

- A. Bir şahsın haklara sahip olabilme ve borç altına girebilmesidir.
- B. Bu ehliyet sağ doğmak şartıyla insanın anne rahmine düşmesiyle başlar, ölümle sona erer.
- C. Bu ehliyet bazı kimselerde tam bazılarında ise noksandır.
- D. Fakihler bu ehliyetin insanda var olduğu kabul edilen manevî bir vasfa dayandığını söylerler. Bu manevî vasf "zimmet" (الذمة) tir.
- E. Anne rahminde bulunan cenînin ve kölenin vücûb ehliyeti tamdır.

29. Ahmetin çocuğu olacak ama daha 20 gün var bu çocuğun vucup ehliyeti nasıldır

- A. Yoktur
- B. Yâridir
- C. Tamdır
- D. Noksandır

30. Velinin nur topu gibi bir çocuğu doğmuş adını da yıldız koymuş bu çocuğun vucup ehliyetinin durumu nedir?

- A. Yoktur
- B. Yâridir
- C. Tamdır
- D. Noksandır

31. Edâ Ehliyeti için yanlış bir bigidir.?

- A. Bir kimsenin kendisi için hak ve borç doğuran hukuki muameleleri yapabilme yetkisidir
- B. Bu ehliyetin temelini insanın temyiz kudretine sahip olması teşkil eder
- C. Anne karnındaki ceninin ve temyiz çağına ulaşmamış küçük çocukların eda ehliyeti vardır.
- D. Anne karnındaki ceninin ve temyiz çağına ulaşmamış küçük çocukların eda ehliyeti yoktur.
- E. Temyiz çağı yedi yaş olarak kabul edilir.

32. Cenin dönemi ile alakalı yanlıştır bir bilgidir.?

- A. Anne karnındaki ceninin vücûb ehliyeti noksan, eda ehliyeti ise hiç yoktur
- B. Kendi menfaatine olan ve elde edebilmesi için kabule gerek duyulmayan, miras, vasiyet gibi bazı hakları elde edebilir.
- C. Kendisini borç altına sokan ve mal varlığında eksilme meydana getiren hiçbir tasarruf onun adına yapılamaz.
- D. Kendisini borç altına sokan ve mal varlığında eksilme meydana getiren hiçbir tasarruf onun adına yapılır

33. Ahmetin 6 yaşında Zeynep adında bir kızı vardır ve hala buluğ çağına ermemiştir bu durumda zeynebin durumu ile alakalı yanlış bir bilgi vardır

- A. Vücûb ehliyeti tamdır,
- B. yeterli aklî seviyeye ulaşmadığı için eda ehliyeti yoktur.
- C. Bu durumdaki çocuğa "gayr-i mümeyyiz çocuk" denilir.
- D. Vücûb ehliyeti noksandır.
- E. bizzat kendisinin yerine getirmesi gereken bir fiil ile mükellef tutulamaz.

34. Ali temyiz çağı sonrası çocukluk

dönemindedir buna göre

aşağıdakilerden hangisi doğru değildir.

- A. On yaşından buluğ çağına kadar devam eden dönemdir.
- B. Bu dönemdeki çocuğa "mümeyyiz çocuk" denir.
- C. Mümeyyiz çocuğun vücûb ehliyeti tamdır
- D. eda ehliyeti noksandır.
- E. namaz, oruç, hac gibi ibadetlerle mükellef değildir.

35. Mümeyyiz çocuğun malî yükümlülük

getiren tasarrufları ile alakalı bilgi doğru değildir.

- A. Hibeyi kabul, vasiyet ve mirastan pay alma gibi tamamen lehine olan tasarruflar, kimseden izin almasına gerek kalmadan geçerli olur.
- B. Başkasına hibede bulunma, vasiyet etme gibi tamamen aleyhine olan tasarrufları, velisi izin verse bile geçerli olmaz.
- C. Alım-satım, kira gibi hem lehine hem de aleyhine olma ihtimali bulunan tasarrufları ise velisinin iznine bağlıdır.
- D. Alım-satım, kira gibi hem lehine hem de aleyhine olma ihtimali bulunan tasarrufları ise velisinin iznine bağlı değildir.
- E. Ahmet bilgisayarını hibe etmiştir velisinin izni bile bulursa geçersizdir

36. buluğ çağı sonrası dönem ile alakalı doğru

bir bilgi değildir?

- A. İnsanın buluğa erdiğini gösteren tabîi buluğ alametlerinin görülmesiyle buluğ çağına ermiştir
- B. Buluğdan sonra kişinin mallarını koruma ve idare etme konusunda gerekli aklî ve fikrî olgunluğa ulaşmasına "rüşd" denir.
- C. Rüşdün çoğu zaman buluğ ile birlikte bulunduğu kabul edilir. Fakat, rüşd için belli bir yaş yoktur.
- D. Bu yaştaki insanın vücûb ehliyeti tamdır, akli başında ise eda ehliyeti de tamdır
- E. Bu yaştaki insanın vücûb ehliyeti noksandır, akli başında ise eda ehliyeti de tamdır

37. Tam edâ ehliyetine sahip olduktan sonra

insanın başına gelen ve ehliyeti daraltan veya tamamen ortadan kaldıran durumlara denir tanım neye aittir

- A. Ehliyet
- B. Arıza
- C. Ehliyet arızaları
- D. Arızı

38. Aşağıdakilerden hangisi semavi

arılardan değildir.

- A. Delilik
- B. Uyku
- C. Unutma
- D. Sarhoşluk
- E. Bayılma

39. Müktesep arızalara örnektir.?

- A. Delilik
- B. Uyku
- C. Unutma
- D. Sarhoşluk
- E. Bayılma

40. Semavi arızalardan akıl hastalığı ile alakalı yanlış bir bilgidir.?

- A. Kişinin aklını ve temyiz kudretini ortadan kaldıran durumdur.
- B. devamlı ve geçici olmak üzere iki tür akıl hastalığı vardır.
- C. Devamlı akıl hastalığı (cünün-i mutbık), ehliyeti tamamen ortana kaldırır
- D. edâ ehliyeti bakımından bunlar mümeyyiz çocuk gibidirler.
- E. Geçici akıl hastalığı (cünün-i gayri mutbık), sara gibi nöbetler halinde gelen hastalıktır.

41. Bunama (Ateh) ile alakalı yanlış bir bigidir

- A. ibadetler vacip değildir. Fakat ibadet ederse sahih olmaz.
- B. bedeni ceza uygulanamaz.
- C. Kavli tasarruflar yönünden mümeyyiz çocuk hükmündedir.
- D. Mali yönden mükellef tutulur. Bu cümleden olarak, itlaf ettiği şeyi tazminle mükelleftir.
- E. hukuken mümeyyiz çocuk gibidir ve eksik eda ehliyetine sahiptir.

42. Uyku ve bayılma ile alakalı yanlış bir bilgidir.?

- A. Uyku ise, ibadetlerin vacip olmasına mani değildir. Uyku; halinde kılınamayan namazların kaza edilmesi gerekir.
- B. Kısa süreli bayılma namaz yönünden uykuya; uzun süreli bayılma ise bunamaya benzer.
- C. Bunlar kişinin düşünme ve temyiz melekelerini ortadan kaldıran bir haldir
- D. Fiillerinden ötürü bedeni cezaya çarptırılmazlar.
- E. mali cezaya tabi tutulurlar ve diyet ödemeleri icap eder.

43. Ölümle Sonuçlanan Hastalık (Marazu'l-Mevt) ile alakalı doğru bir bilgi değildir.

- A. Hastalık, vücup ve eda ehliyetini ortadan kaldırmaz.
- B. Ölümle neticelenen hastalıkta, hastanın vasiyeti, malının üçte biri için muteberdir.
- C. Hanımının rızası olmadan onu bâin olarak boşaması geçerlidir. Fakat iddet müddeti dolmadan adam ölürse kadın mirasçı olmaz
- D. İbadetlerden muaf değildir.
- E. Hanımının rızası olmadan onu bâin olarak boşaması geçerlidir. Fakat iddet müddeti dolmadan adam ölürse kadın mirasçı olur.

44. Kölelik ile alakalı doğru bir bilgi değildir

- A. Kölelerin tasarruf yetkileri yoktur
- B. İslam'da kölelik yasaklanmamıştır
- C. Kölelere had ve kısas cezaları uygulanmaz.
- D. Köleler, bedenî ibadetlerle mükelleftirler.
- E. cuma, bayram namazları ve hac vazifesi onlara farz değildir.

45. Müktesep Arızalardan olan cehaletle alakalı doğru bir bilgi yoktur.?

- A. Bilgisiz kimsenin vücup ve eda ehliyeti tamdır.
- B. Bilgisizliğin normalde kişinin ehliyetini zayıflatan bir yönü yoktur.
- C. Daru'l-harbde bulunup, İslam'ı kabul eden bir şahsın namaz, oruç gibi dini vazifeler hakkındaki cehaleti mazur kabul edilir.
- D. Bilgisiz kimsenin vücup ve eda ehliyeti noksandır.

46. Şarhoşluk ile alakalı yanlış bir bilgidir.?

- A. Bir kimsenin aldığı içki veya uyuşturucu madde sebebiyle ne yaptığını veya ne dediğini bilemez hale gelmesine "sarhoşluk" (es-Sükr) denir.
- B. Sarhoşluğun ehliyetle tesiri konusunda İslam hukukçuları iki farklı görüş ileri sürmüşlerdir.
- C. Bir kimse dinin mahzurlu görmediği bir şekilde, mesela deva için aldığı ilaç sonucunda, sarhoş olmuşsa nikâh, talak, alım-satım gibi muameleleri de geçerli değildir
- D. Bir kimse dinin mahzurlu görmediği bir şekilde, mesela deva için aldığı ilaç sonucunda, sarhoş olmuşsa nikâh, muamelesi de geçerli değildir
- E. Bir kimse dinin mahzurlu görmediği bir şekilde, mesela deva için aldığı ilaç sonucunda, sarhoş olmuşsa talak, alım-satım gibi muameleleri de geçerlidir

47. Ciddiyetsizlik ile alakalı yanlış bir bilgidir.?

- A. Hezl vücup ve eda ehliyetini ortadan kaldırmaz.
- B. Hezl bazı inşai tasarrufları da fasit kılar. Bey ve kira sözleşmeleri bundandır.
- C. Nikâh, talâk, köle azad etmek, yemin, kıyasdan af gibi inşai tasarruflarda hukuki sonuç doğurur
- D. Nikâh, talâk, köle azad etmek, yemin, kıyasdan af gibi inşai tasarruflarda hukuki sonuç doğurmaz.
- E. Hezl akâid konularında, hüküm ifade eder.

48. Sefeh (tedbirsizlik ile alakalı yanlış bir bilgidir).

- A. Sefih, namaz, oruç, hac ve zekât gibi ibadetlerin hepsi ile mükelleftir.
- B. Bütün İslam hukukçularına göre işlediği suçlardan ötürü cezaî sorumluluğu yoktur.
- C. Sefeh, ehliyeti ortadan kaldırmaz.
- D. Sefihe hacir konması halinde kendisine malî sonuçları olan tasarrufları açısından mümeyyiz küçüğün hükümleri uygulanır.
- E. Sefeh, Gerçekte aklî melekeleri yerinde olmakla beraber, kişiyi aklın ve şer'î esasların gereğine aykırı tarzda davranmaya yönlendiren bir tedbirsizlik halidir.

49. Bir kişinin başka birisine, "Şu işi yapmazsan seni öldürürüm, seni yaralarım" şeklinde yaptığı tehdit ve zorlamaya denir.

- A. Mülci ikrah
- B. Gayri mümeyyiz
- C. Mümeyyiz
- D. Gayr-ı mülci ikrah

50. Usûl âlimleri, insan hayatını, tam ya da nâkıs ehliyeteye sahip olmaları bakımından dört döneme ayırmaktadırlar. Bunlardan ilki olan "Cenîn Dönemi"ne ilişkin aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A. Doğuncaya kadar anne karnındaki çocuğun geçirdiği dönemdir.
- B. Çocuk, bu dönemde bir taraftan annenin parçası olarak kabul edilirken diğer taraftan da bağımsız canlı bir varlık olarak kabul edilmektedir.
- C. Şâri', menfaatlerini korumak amacıyla cenine bazı ehliyetlere ehil olabilme ehliyetini (zimmetini) tanımıştır.
- D. Ceninin, edâ ehliyeti vardır.
- E. Ceninin vücûb ehliyeti nâkıstır.

51. Şer'î Hükümlerin ekseni, usûlcülere göre dört konuyu içermektedir. Aşağıdakilerden hangisi bu konulardan değildir?

- A. Şer'î Hüküm
- B. Hâkim
- C. el-Mahkûm fih
- D. el-Mahkûm aleyh
- E. el-Mahkûm ileyh

52. Aşağıdakilerden hangisi "Sırf Allah Hakkı Olan Fiiller"den biri değildir?

- A. Vergi (meûne) niteliği taşıyan ibadet hükümleri
- B. Tam ceza hükümleri
- C. Sınırlı ceza hükümleri
- D. İffetli bir kadına zinâ iftirasında bulunma
- E. İbadet niteliği taşıyan keffâretler

53. Vucûb ehliyeti ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A. Kişinin haklara sahip olma ve borç altına girebilme ehliyetidir.
- B. Kaynağını kişinin hayatta olması oluşturmaktadır.
- C. Günümüz hukuk sistemlerinde hak ehliyeti olarak da isimlendirilmektedir.
- D. Fıkıh usulü alimleri tarafından zimmet olarak da isimlendirilmektedir.
- E. Mümeyyiz çocuk nâkıs vücûb ehliyetine sahiptir.

54. Şâri'in şer'î hükme konu ettiği fiillerin kısımlarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A. Allah hakkından maksat, kamu düzenini korumayı amaçlayan fiillerdir.
- B. Hadd cezaları, siyasi iradenin uygun görmesi durumunda affedilebilir.
- C. Kisas cezası, kul hakkının gâlip olduğu fiillerdendir.
- D. Sırf kul hakkı olan fiillerde, kişi dilerse hakkından vazgeçebilir.
- E. Kazif cezası, toplumsal yönü de bulunduğundan Allah hakkının fazla olduğu hükümlerdendir.

55. Aşağıdakilerden hangisi semavî ehliyet arızalarından değildir?

- A. Ateh
- B. Nisyan(unutmak)
- C. Cehl(cehalet)
- D. Mevt
- E. Cünun

56. İkrahi çeşitleri ile alakalı yanlış bir bilgi vardır.

- A. Öldürme tehdidini içeren ikrahi ikrahi kamil olarakda adlandırılmaktadır
- B. İkrahi kamilin bir diğer adıda ikrahi mulci dir
- C. Mülci ikrahta, irade ve ihtiyar yok olmayıp, ifsat olur, rıza ise yok olmaz
- D. Kısa süreli cezaevi ile tehdit ikrahi eksige örnektir
- E. İnsanın kolunu kesmekle tehdit mulci ikraha örnektir.

57. Aşağıdakilerden hangisi müktesep arızalardan değildir.?

- A. Cehl
- B. Es sükr
- C. Hezl
- D. Sefeh
- E. Ateh

1. A
2. B
3. A
4. D
5. C
6. A
7. C
8. E
9. E
10. A
11. E
12. B
13. E
14. E
15. D
16. D
17. B
18. C
19. D
20. B
21. A
22. C
23. D
24. C
25. A
26. C
27. E
28. E
29. D
30. C
31. C
32. D
33. D
34. A
35. D
36. E
37. C
38. D
39. D

40. D
41. A
42. B
43. C
44. C
45. D
46. E
47. D
48. B
49. A
50. D
51. E
52. D
53. E
54. B
55. C
56. C
57. E

FIKIH USULU 10. UNİTE SORULARI

1. gerekli metodlara müracaat ederek ve lazım gelen gayreti de sarfederek ilgili kaynaklardan hüküm elde etmek demektir açıklaması yapılan terim nedir

- A. istislah
- B. istinca
- C. ibaha
- D. istinbat
- E. istisna

2. I. Dil kaidelerinden faydalanma

II. hikmetüt teşri

III. tearuzul edille

IV.hükümleri anlama

V. hükmü doğru tespit etme

Yukardakilerden kaç tanesi hüküm

çıkarmanın yollarındandır.?

- A. 3
- B. 2
- C. 1
- D. 4
- E. 5

3. Aşağıdakilerden hangisinde hüküm çıkarmayla alakalı doğru bir bilgi yoktur.?

- A. Hüküm çıkarmada yardımcı olacak dil kâideleri fıkıh usulü eserlerinde “elfâz” başlığı altında işlenir
- B. Nasslardan doğru hüküm çıkarmanın üçüncü merhalesi olarak da birbiriyle çelişik (müteâriz) gibi gözüken nassların telif edilmesidir.
- C. Lafzın hangi mana için vazolunduğu, geçtiği ibarede gerçek manasıyla mı yoksa mecâzî mana mı ifade ettiğinin bilinmesi gerektiği
- D. Kullanıldığı manaya delâletinin açıklığı ve şekli iyice bilinmeden nassların anlaşılması ve bunlardan hüküm çıkarılması mümkün olmaz
- E. usülcüler “teâruz” metodları üzerinde durmamışlardır

4. has :Tek bir manayı ifade etmek için, bu mananın tahakkuk ettiği fertleri teker teker göstermek üzere, vazedilmiş lafızdır.” Aşağıdakilerden hangisi örnek olamaz.

- A. Ali
- B. Ahmet
- C. Emir
- D. Yüz
- E. İlim

5. Koyunun zekâtı ile ilgili hadiste şöyle buyurulmuştur: Her kırk koyunda bir koyun zekât verilmesi gerekir Hangi hüküm çıkarma yolu kullanılmıştır.?

- A. Hass
- B. Amm
- C. Mukayyed
- D. Tevellüd
- E. Müşterek

6. Aşağıdaki lafız türlerinden hangisi “Vaz’ Olunduğu/Konulduğu Mana Bakımından Lafızlar” başlığı altında incelenmektedir?

- A. Zahir
- B. Hass
- C. Amm
- D. Mücmel
- E. Hakikat

7. Aşağıdaki lafız türlerinden hangisi Kullanıldığı Mananın Vazolunduğu mana ile Aynı olup Olmaması Bakımından lafızlar başlığı altında incelenmez.?

- A. Mevelle
- B. Hakikat
- C. Mecaz
- D. Sarih
- E. Kinaye

8. Zina cezasını tanzim eden ayette şöyle buyurulmuştur: Zina eden kadın ve zina eden erkeğin her birine yüz değnek vurun denmektedir burda ki yüz ile alakalı aşağıdakilerden hangisi doğrudur.?

- A. Yüz lafzı delalet ettiği bir manadan başka bir manaya çekilebilir
- B. Yüz lafzı mevelle bir lafızdır
- C. Yüz lafzı müşterek bir lafızdır. Ve delalet ettiği manaya kesin olarak delalet eder . başka manaya çekilir .
- D. Yüz lafzı hâs bir lafız olup delâlet ettiği manaya kesin olarak delâlet eder, başka manaya çekilemez.
- E. Yüz lafzı mevelle bir lafızdır başka manaya çekilir.

9. Mutlak lafız ile aam arasındaki fark nedir.?

- A. “Mutlak” , delâlet ettiği fertlerden herhangi birini ifade eder, “âmm” ise delâlet ettiği fertlerin hepsini ifade ihata eder.
- B. “âmm” delâlet ettiği fertlerden herhangi birini ifade eder
- C. “âmm” delâlet ettiği fertlerden herhangi birini ifade eder “Mutlak” , ise delâlet ettiği fertlerin hepsini ifade ihata eder.
- D. “Mutlak” , ise delâlet ettiği fertlerin hepsini ifade ihata eder.

10. Aşağıdakilerden hangisinde Sünnet, Kur’ân’ın umûmunu tahsîs etmiştir?

- A. Sabah namazının farzının iki rekat kılınması
- B. Peygamberlerin miras bırakmaması
- C. Vasiyetin, malvarlığının üçte birinde geçerli olması
- D. Nisâb miktarına ulaşan altından kırkta biroranında zekat verilmesi
- E. E) Tavafın abdestli olarak yapılması

11. Âmmın tahsisinde, tahsis eden lafzın âmma bitişik (mukârin) olması gerektiğini söyleyen İslam hukuku mezhebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Hanefi
- B. Maliki
- C. Zahiri
- D. Hanbeli
- E. Zahiri

12. Mutlakın Mukayyede Hamli ile alakalı yanlış bir bilgi vardır

- A. Itlak ve takyid hükmün sebebinde olur ve hüküm her iki nasta da aynı ise Cumhura göre mutlak mukeyyede hamlolunur ve mukayyede göre amel edilir.
- B. Mutlak ve mukayyed olan nassların her ikisinde de hüküm ve sebep bir ise bütün âlimlerin ittifakıyla mutlak mukayyede hamledilir
- C. Itlak ve takyid hükmün sebebinde olur ve hüküm her iki nasta da aynı ise Hanefilere göre ise mutlak mukayyede hamledilmez, her ikisiyle ayrı ayrı amel edilir
- D. Mutlak ve mukayyed olan nassların sebebi bir olmakla beraber hükümleri farklı olursa, yine mutlak mukayyede hamledilir
- E. Her iki nassta hüküm bir, fakat sebepler farklı ise, Cumhura göre mutlak mukayyede hamledilir,

13. - Fıtır olarak, küçük veya büyük, hür veya köle (velâyetiniz altındaki) her iki kişi için bir sa' buğday veya her bir kişi için bir sa' hurma ya da arpa veriniz
- Müslüman olan (velâyetiniz altında bulunan) her bir köle ve hür kişi namına (fıtır sadakası) veriniz
- Yukardaki örneğe göre mutlak mukayyede hamledilmez diyen mezhep kimdir.
- A. Hanefi
B. Cumhura
C. Şafi
D. Mutezile
E. Hanbeli

14. İtlak ve takyid hükmün kendisinde ise dört ihtimalden bahsedilir
- aşağıdakilerden hangisi bunlardan biri değildir.?
- A. Hüküm ve Sebebin Bir Olması
B. Hükümlerin ve Sebeplerin Farklı Olması
C. Hükümlerin Farklı, Sebebin Bir Olması
D. Hükümlerin Farklı, Sebebin Bir Olmaması
E. Hükümün Bir, Sebeplerin Farklı Olması

15. - Kadınlarına zihar yapıp sonra da söylediklerinden dönenlerin, hanımlarıyla temas etmeden önce bir köle âzad etmeleri gerekir
- Yanlışlıkla bir mü'mini öldüren kimsenin, mü'min bir köle âzad etmesi...gerekir bu örneğe göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır.?
- A. Cumhura göre mutlak mukayyede hamledilir
B. Hanefilere göre ise hamledilmez.
C. Hükmü ayındır. Çünkü her ikisinde de köle azadı vardır
D. Sebepleri farklıdır
E. Şartları farklıdır.

16. Ey iman edenler! Namaza duracağınız zaman yüzlerinizi, dirseklerinize kadar ellerinizi yıkayın
- Ve bu hallerde) su bulamamış olursanız temiz toprakla teyemmüm yapın: Yüzünüzü ve ellerinizi onunla ovun
- Bu örnek ile yanlış bir bilgi vardır.?
- A. Hükümlerin Farklı, Sebebin Bir Olmasına örnektir.
B. Sebebi birdir
C. Hükümler farklıdır
D. Mutlak ve mukayyed olan nassların sebebi bir olmakla beraber hükümleri farklı olursa, yine mutlak mukayyede hamledilmez
E. alimler ittifak etmemiş sadece Hanefilere göre mutlak mukayyede hamledilmez

17. - Hırsızlık yapan erkeğin ve hırsızlık yapan kadının...ellerini kesin
- Ey zaman yüzlerinizi, dirseklerinize kadar ellerinizi yıkayın
- Örneği ile alakalı yanlış bir bilgi vardır
- A. Bu iki ayette hem hükümler hem de sebepler farklıdır.
B. Birinci ayette sebep, hırsızlık suçu, ikinci de ise, namaza hazırlık niyetidir
C. hüküm ve sebepleri farklı olunca mutlak mukayyede hamlolunur
D. Abdestte eller dirseklere kadar yıkanır, fakat el kesme cezasında el bilekten kesilir
E. Hükümlerin ve Sebeplerin Farklı Olmasına örnektir.

18. Bir talebin emir olduğuyula ilgili yanlış bir bilgi vardır.?

- A. Bilinen emir sıygası olan “yap”
- B. Emir “lâm”ı ihtivâ eden mazi sıygasından.
- C. Talep manası ifade eden haber cümlesinden
- D. Emir “lâm”ı ihtivâ eden muzâri sıygasından.

19. Emir kelimesinin kullanıldığı anlamlardan değildir.?

- A. Nedb
- B. İstılah
- C. Tehdid
- D. Ta’ciz
- E. Te’dib

20. I. Ey iman edenler, Allah’a itaat edin. Peygambere ve sizden olan idarecilere itaat edin
II. "İhramdan çıktığınız zaman (isterseniz) avlanın
III. Artık dilediğinizi yapın
IV. Önünden ye
V. Girin oraya (cennete); selametle, emin olarak
Yukardakilerden hangisi hangi emir bölümüne aittir

I.	II.	III	IV	V.
A. Vucup ibahe tehdit Te’dib İkram				
B. İbahe vucup tehdit tedib ikram				
C. Tehdit vucup tedib ibahe ikram				
D. İkram tedib ibahe tehdit vucup				

21. “Belirli olmayan bir şeyi veya şeyleri gösteren ve kendisinin herhangi bir sıfatla kayıtlı olduğuna dair delil bulunmayan lafızdır.”

Yukarıda tarif edilen lafız türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Sarîh
- B. Zâhir
- C. Mutlak
- D. Müşterek
- E. Mecâz

22. İhramlı iken bazı şeyler yasaktır bunlardan biri de avlanmaktır ayette İhramdan çıkınca avlanın hükmü yer almıştır bu ayetle alakalı ne söylenemez.?

- A. Böyle bir emir ibâhaya delâlet eder ve emredilen fiilin mubah olduğunu gösterir
- B. Nehiy ve Haram Kılmadan Sonra Gelen Emir hükmündedir.
- C. Bu durumdaki emir sıygası vücuba delâlet eder şafilere ekserisi bu görüştedir
- D. Böyle emirler, yasak ve haramlık hükmünü ortadan kaldırır
- E. me’mûrun bihin yasaktan önceki hükmünün geri gelmesini temin eder.

23. Haccın sebebi Kâbe’dir. Kâbe tekrar etmediği için haccın ömürde bir kez yapılması farzdır. Namazın sebebi vakittir. Vakit tekrar ettikçe namazın vücubiyetine dair emir de tekrar etmiş olur. Buna göre emrin bazı şartları tekrar edince emir de tekrar eder bu şartlar nelerdir.?

- A. Emrin ruknu
- B. şartı
- C. vasfı
- D. illeti
- E. sebebi

24. Emrin Derhal (fevr) ve Bilahere (terâhî)

Yapmaya Delâleti ile alaklı

aşağıdakilerden hangisi söylenemez.?

- A. Vakitle kayıtlı olan emir ya geniş bir vakit ile veya dar bir vakit ile kayıtlıdır.
- B. Dar vakitle kayıtlı olan emir ise tehir edilemez, derhal yapılmalıdır
- C. Bazı emirler vakitle kayıtlıdır, bazıları ise kayıtlı değildir
- D. Geniş vakit ile kayıtlı olan emrin yerine getirilmesi vaktin sonuna kadar tehir edilemez
- E. Bazı mezheplere göre hac ibadeti böyledir.

25. “Muayyen bir vakitle kayıtlı olmayan

emirler tehir edilebilir” hükmüne

aşağıdakilerden hangisi örnek olabilir.?

- A. Ramazan orucu
- B. Yemin keferati
- C. Namaz
- D. Üstüne farz olunmuş hac(hac yapacak kadar zenginliğe ulaşmış kişi)
- E. Fıtır sadakası

26. otorite sahibinin bir fiilin kesin olarak

yapılmamasına dair talebini ifade etmek

için vazolunmuş lafızdır cümlesini

karşılayan terim hangisidir.?

- A. Nehiy
- B. Emir
- C. İbahe
- D. Nehiyy
- E. Şart

27. Bir talebin nehiy olduğu aşağıdaki

yollarla anlaşılamaz.?

- A. Nehiy sıygası olan “yapma”
- B. Fiili terketmeyi talep eden emir sıygası ile
- C. Nehiy masterından türetilmiş fiillerle.
- D. Tahrîm masterından türetilmiş fiil ile
- E. Helalliğin emredilmesi ile

28. I. Kerâhet

II. Te’yîs (ümit kırma)

III. İrşad

IV. Dua

Aşağıdakilerden hangisi Yukardaki

verilenlerin örneği değildir

- A. Develerin çöktüğü yerlerde namaz kılmayın.
- B. Rabbimiz” Bizi! doğru yola ilettikten sonra kalplerimizi (haktan) saptırma
- C. Ey iman edenler! Öyle şeylerden Peygambere sormayın ki, size açıklanırsa fenanıza gidecektir
- D. Ey kâfirler, bugün özür dilemeyin siz, ancak yaptıklarınızın cezasını çekeceksiniz
- E. Meşru bir hak olmadıkça Allah’ ın haram kıldığı cana kıymayın

29. Nehyin Tekrara ve Derhal Yapmaya

(fevre) Delâleti ile alakalı

aşağıdakilerden hangisi söylenebilir.?

- A. Şâri mükellefe bir işi yasaklamışsa onu derhal ve devamlı olarak terketmesi gerekir.
- B. Mefsedetin ise derhal ve en kısa zamanda ortadan kaldırılması gerekmez.
- C. mükellefe bir şeyin nehyedilmesi o fiilin taşıdığı mefset dolayısıyla değildir
- D. Usulcülerin ittifakıyla nehy, nehyedilen fiilin derhal (fevren) ve devamlı terkedilmesini gerektirmez

30. Bir mana için bir kere vazolunup,

muayyen miktarla sınırlı olmadan, bu mananın kendisinde gerçekleştiği tüm fertleri ihtivâ eden lafızdır

aşağıdakilerden hangisidir.?

- A. Haas
- B. Âmm
- C. has
- D. Müşterek
- E. Mevelle

31. Aşağıdakilerden Umûm Manası İfade

Eden Lafızlardan değildir.

- A. Her, hepsi ve bütün» anlamına gelen lafızlar
- B. İstiğrak ve şumûl (kapsamlılık) ifade eden harfi-i ta'rif
- C. Mazi ile marife olan cemi' kelimeler.
- D. Lam-ı ta'rif ile marife olan kelimeler
- E. İzâfet ile marife olan kelimeler

32. Lam-ı ta'rif ile marife olan kelimeler

İzâfet ile marife olan kelimeler

İsm-i mevsûller, istifham (soru) isilmeri ve şart isimleri

Nefiy veya nehyden sonra gelen nekre lafız.

Aşağıdakilerden hangisi yukardaki umum manası ifade eden lafızlara örnek değildir.?

- A. Onun yani denizin suyu temiz, ölüsü helaldir
- B. Asra andolsun ki, insan gerçekten ziyan içerisinde
- C. Anneler çocuklarını tam iki yıl emzirirler/emzirsinler
- D. Vârise vasiyet yoktur
- E. Siz ne iyilik ederseniz Allah onu bilir

33. Âmmın Tahsisi ile alakalı

aşağıdakilerden hangisi söylenemez.?

- A. Âmm lafız kendi manasına dâhil olan bütün fertleri ifade etmek üzere vazolunmuştur.
- B. Hanefilere göre hangi delil ile olursa olsun, âmmın muhtevâsından bazı fertlerinin çıkarılmasına "tahsîs" denilebilir.
- C. Tahsisi yapan delile, "muhasşıs" denilir
- D. Tahsis bir delile dayanarak âmmı umum manasından çıkarıp, muhtevâsında bulunan bazı fertlere hasretmektir.

34. Hanefilere göre ise tahsis, müstakil ve âmma mukârin bir delil ile âmmın muhtevasına giren bazı fertlerin kastedilmesidir. Buna göre Hanefi mezhebinin yorumuyla alakalı doğru bir bilgi vardır.

- A. Âmma mukârin olmayan yani zaman itibariyle farklı olan delil ile çıkarılmasına da “nesh” adı verirler.
- B. Âmma mukârin olmayan yani zaman itibariyle farklı olan delil ile çıkarılmasına da “kasır” adı verirler.
- C. Âmmın muhtevastaki fertlerin şart, istisna ve sıfat gibi gayr-i müstakil bir delil ile çıkarılmasına “tahsîs” değil “nesh” denir
- D. Âmmın muhtevastaki fertlerin şart, istisna ve sıfat gibi gayr-i müstakil bir delil ile çıkarılmasına “tahsîs” değil “kasır”

35. İçinizden kim (ramazan) ayına erişirse o orucu tutsun umumi ifadesine bakılırsa bir ayırım yapmadan ramazan ayına erişenin oruçla mükellef olduğu sonucuna varılır. Fakat çocuk ve akıl hastası olanlar aklın tahsisi ile bu hükmün haricinde kalır. Bu örnek Müstakil Muhassısın hangi kısmına aittir

- A. Örf
- B. Akıl
- C. Nass
- D. İstisna
- E. Şart

36. Allah alım satımı helal, fâizi ise haram kılmıştır bu örnek Müstakil Muhassısın hangi kısmına aittir

- A. Örf
- B. Akıl
- C. Nass
- D. İstisna
- E. Şart

37. Sahabeden yasir e işkence yapılmış ve allah’ ı inkar etmesi istenmiştir bunun üzerine Kim iman ettikten sonra Allah’ ı inkâr ederse, kalbi iman ile dolu olduğu halde inkâra mecbur edilen hariç ayeti gelmiş ve işkence altındaki inkar imana zarar vermez denmiştir bu ayet ve bu olay Gayr-i Müstakil Muhassısın hangi kısmına örnek olabilir.?

- A. Örf
- B. Akıl
- C. Nass
- D. İstisna
- E. Şart

38. Hanefilere göre âmmı umûmundan çıkaran delilin tahsîs olabilmesi için; Bu delilin âmm lafzı ihtiva eden nasstan müstakil (ayrı) Zaman bakımından âmm ile aynı anda teşrî kılınmış (âmma mukârin) olması gerekir. Hanefilere göre muhassıs bölümlerindendir.?

- A. İstisna
- B. Sıfat mukârin müstakil delildir
- C. Âmma mukârin müstakil delildir
- D. Şart mukârin müstakil delildir
- E. Rukun

39. Âmmın delaleti ile alaklı

aşağıdakilerden hangisi söylenemez .?

- A. Tahsis edilmemiş âmmın bütün fertlerine delâletinin zannî mi yoksa kat'î mi olduğu konusunda ihtilaf etmişlerdir.
- B. Usul âlimlerinin ittifakiyle, tahsis edilmiş olan âmm lafız, tahsisten sonra muhtevasında kalan fertlere zannî olarak delalet eder
- C. Hanefilere göre ise, böyle bir âmmın her ferdine delâleti, zannidir.
- D. Cumhura göre böyle bir âmmın her bir ferdine delâleti, hâs lafız gibi zannîdir. Çünkü tahsis edilmemiş hiç bir âmm lafız yoktur.

40. Hususî bir sebebe binaen gelmiş olması

âmm lafzı umumundan çıkararak hususî sebebe hâs kılmaz. Aksine taşıdığı mananın uygun olduğu bütün fertler hakkında geçerli olur. Çünkü Kur'ân ve Sünnette yer alan hükümlerin çoğu, hususî sebeplere binâen gelmiştir buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir.?

- A. Sebebin hususiliği mananın umumiliğine mani değildir
- B. Sebebin hususiliği mananın umumiliğine manidir
- C. şartın hususiliği mananın umumiliğine mani değildir
- D. şartın hususiliği mananın umumiliğine manidir

41. Sebebin hususiliği mananın umumiliğine

mani değildir konusuna Biz deniz yolculuğu yapıyoruz ve yanımıza az miktarda su alabiliyoruz. O suyla abdest alsak içecek suyumuz kalmıyor. Deniz suyu ile abdest alabilir miyiz? Sorusuna Onun (denizin) suyu temiz, ölüsü helaldir bu hadisi şerif örnek gösterilebilir buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez.

- A. Aslında umum ifade eden bu hadis hususî bir sebebe binâen vârid olmuştur.
- B. bu hüküm ümmetin tamamı için geçerlidir
- C. Her müslüman deniz suyundan hem abdest hem de gusül için istifade edebilir
- D. bu hadis hususî sebebine tahsis edilmiştir

42. İki veya daha çok manaya, ayrı ayrı

vazolunmuş lafızdır. Bir lafız, bir mana için vazolunduktan sonra, başka bir mana için de vazolunmuş ve bu manaların her birinde hakiki manasıyla kullanılmışsa buna denir Bu tanım hangi lafza aittir

- A. Has
- B. Âmm
- C. Müşterek
- D. Nehiy
- E. Emir

43. Boşanmış kadınlar evlenmeden (kendi başlarına üç kur' (âdet veya temizlik) süresi beklerler bu ayetle alakalı aşağıdakilerden hangisi söylenemez.?

- A. Şafii ve ona tabi olan diğer fakihlere göre, âyette "tuhr" (طهر) (yani iki âdet arasındaki temizlik devresi kastedilmiştir.
- B. Müctehidlerin ittifakiyle âyette bu iki mana beraber kullanılmış olabilir.
- C. Hanefilere ve onların görüşlerine iştirak eden diğer bazı fakihlere göre ise bu kelime ile kadının "âdet devresi" kastedilmiştir
- D. Bu âyette geçen "kurû" müşterek bir lafız olup iki anlama gelmektedir:
- E. 1. Kadının adet devresi

44. müşterek lafzın müteaddid manalarından birisinin zannî bir delil ile veya re'y-i galib (ictihâd) ile diğer manalara tercih edilmesidir. Bu tanım hangi terime aittir.?

- A. Hass
- B. Âmm
- C. Müevvel
- D. Nehiy
- E. Emir

45. Müşterekten kastedilen mana tesbit edilirken başvurulacak yollardan değildir.

- A. Lafzın sigasına bakılır
- B. Lafzın sibakına bakılır
- C. Lafzın siyakına (gelişine) bakılır
- D. Lafzın hükmüne bakılır

46. Ammın tahsis ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A. Hanefilere göre mütevatir hadislerle ayetler tahsis edilebilir ancak ahad hadislerle tahsis edilemez.
- B. Cumhura göre tahsis edilmemiş âmm lafız yoktur.
- C. Hanefiler dışındakilere göre Hanefilerin meşhur dediği hadisler ayeti tahsis edemez.
- D. Hanefiler dışındakilere göre ahad hadisler ayeti tahsis edebilir.
- E. Hanefilere göre ayet ayeti tahsis edebilir.

47. "Nehiy" ile ilgili olarak aşağıdaki cümlelerden hangisi doğrudur?

- A. Alt rütbedekinin üst rütbedekine karşı nehiy hitabı vucubiyet bildirir.
- B. Usulcülerin çoğuna göre nehiy terahiye delalet eder.
- C. Her nehiy sığası tahrimlik bildirir.
- D. Karineden mücerret nehiy tahrim ifade eder.
- E. Nehyin karîneye göre yorumlanacağına ihtilaf vardır.

48. "Emir" ile ilgili olarak verilen aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A. Emir mutlak olarak gelmişse en az bir kere yapılması gerektiği kabul görmüştür.
- B. Nehiyden sonra gelen emrin gereği hususunda ihtilaf vardır.
- C. Ramazan orucu emri fevren yapılması gereken bir emir çeşididir.
- D. Zekât verilmesi emri terahiyen yerine getirilmesi gerekli bir emir çeşididir.
- E. Karineden mücerret emir mubahlık ifade eder.

49. Has lafızlarla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A. Hâs lafızda önemli olan lafzın bir tek mana ifade edişidir.
- B. Fakihlerin çoğunluğu has bir kelimenin mânâsının açık olup, ilâve bir açıklamaya ihtiyaç duymadığını kabul ederler.
- C. Hâs lafız ihtimali ortadan kaldıracak şekilde kesin olursa ona muhkem ya da müfesser denilir.
- D. Has lafzın delaleti her zaman kati olduğundan asla te'vil kabul etmez.
- E. Mukayyed lafızlar has lafızlardır.

50. "Hâs" lafızlar hakkında aşağıda verilen cümlelerden hangisi yanlıştır?

- A. Hâs lafzın konulduğu manaya delaleti kat'îdir
- B. Özel isimler hâs lafız olarak kabul edilirler
- C. Üç, otuz, yüz gibi sayılar hâs lafızlardır
- D. Emir ve nehiy sigaları hâs lafızlardır
- E. Şart isimleri hâs lafızlardır.

51. Âmmın tahsis ile ilgili olarak aşağıdaki cümlelerden hangisi doğrudur?

- A. Cumhura göre amm aynı kuvvette bir delil ile tahsis edilebilir.
- B. Hanefilere göre tahsis olunmadıkça ammin ferdlerine delaleti zannidir.
- C. Cumhura göre ammin tahsisden önce delaleti katidir.
- D. Cumhura göre bir kısmı tahsis edilmemiş amm yoktur.
- E. "Dosdoğru namaz kılın", "size oruç farz kılın" gibi şer'i mükellefiyetler hakkındaki âmm ifadelerde küçükler ve deliler haricindeki kimselerin tahsis edilmesinde, muhassıs yani tahsis edici, örfdür

52. "Müşterek" lafızlarla ilgili olarak aşağıda verilen cümlelerden hangisi yanlıştır?

- A. Eğer müşterek lafzın hangi manaya geldiğini gösteren karîne bulunmazsa o lafız müşkil olur.
- B. "القرء" kelimesi müşterek lafızlardır.
- C. "arşlan" kelimesi müşterek bir lafız değildir.
- D. Şafiîler, müşterek kelimenin gelebilecek her manaya hamlinin mümkün olacağını kabul ederler.
- E. Müşterek ifade sadece iki manaya va'd olunmuş olabileceği gibi ikiden fazla manaya da va'd olunmuş olabilir.

53. "Âmm" lafızlar hakkında aşağıda verilen cümlelerden hangisi yanlıştır?

- A. İstiğrak ifade eden ال ile muarref müfred kelimeler âmm lafızlardır.
- B. İzafet ile muarref kılınmış müfred kelimeler âmm lafızlardır.
- C. İsmi mevsuller âmm lafızlardır
- D. İstifham ifadeleri âmm lafızlardır.
- E. Mukayyed ifadeler âmm lafızlardır.

54. Aşağıdakilerden hangisi hass lafız değildir?

- A. Ali, Mehmet gibi özel isimler
- B. Canlı kelimesine göre insan kelimesi
- C. Sayı ifade eden lafızlar
- D. Bir türe mahsus lafızlar
- E. Şart edatları

55. Kapalı olan lafızlardan müşkilin anlaşılmasına fıkıh usûlünde denir. cümlesindeki boşluğa aşağıdakilerden hangisinin getirilmelidir?

- A. Nass
- B. Müşkil
- C. nehiy
- D. Mubhem
- E. mucmell

56. “.....manasına açık bir şekilde delalet eden ve kendisinden çıkarılan hüküm sözün asıl sevk sebebini teşkil eden yani kelamın siyakından sözün söylenmesinden aslî maksadın bu mana olduğu lafızlardır.” cümlesindeki boşluğa aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi gerekir?

- A. Zahir
- B. Sarih
- C. Nass
- D. Muhkem
- E. Müfesser

57. Bir lafzın bazı nasslarda mutlak, bazılarında mukayyed olarak yer alması halinde, mutlakın mukayyede hamledilmesi konusunda aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A. Hüküm de sebep de aynı ise bütün müçtehitlere göre mutlak mukayyede hamledilir.
- B. Hüküm de, sebep de ayrı ise bütün müçtehitlere göre mutlak mukayyede hamledilmez.
- C. Hüküm aynı , sebep ayrı ise Hanefilere göre mutlak mukayyede hamledilmez.
- D. Sebeb aynı, hüküm ayrı ise Hanefilere göre mutlak mukayyede hamledilmez.
- E. Itlak ve takyidin hükmün sebebinde olması halinde, bütün müçtehitlere göre mutlak mukayyede hamledilir.

1. D
2. A
3. E
4. C
5. A
6. C
7. A
8. D
9. A
10. B
11. A
12. D
13. A
14. D
15. E
16. E
17. C
18. B
19. B
20. A
21. C
22. C
23. A
24. D
25. B
26. A
27. E
28. E
29. A
30. B
31. C
32. C
33. B
34. A
35. B
36. C
37. D
38. C
39. C
40. A
41. D
42. C
43. B

44. C
45. D
46. C
47. D
48. E
49. D
50. E
51. D
52. A
53. E
54. E
55. A
56. C
57. E

1. Aşağıdakilerden hangisi Kullanıldığı Mananın Vaz'olunduğu Mana İle Aynı Olup Olmaması Bakımından Lafızlardan değildir

- A. Mecaz
- B. Kinaye
- C. Âmm
- D. Hakikat
- E. Sarih

2. Bir kelimenin lügatta vazolunduğu manada kullanılmasıdır. Güneş yıldız ,koyun gibi kelimelerin bilinen manalarında kullandığı zaman olur bu hangi hakikat türüdür.

- A. Örfi hakikat
- B. Lugavi hakikat
- C. Şerri hakikat
- D. Hakiki hakikat
- E. Mecazi hakikat

3. Bir lafzın, lügat manasından çıkarılarak, Şâri'in kastettiği hususi bir manada kullanılmasıdır. Namaz oruç hac zekat gibi kelimelerinhususi bir manada kullanılması ile olur buna göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur.

- A. Tanım lugavi hakikata aittir
- B. Tanım şer'i hakikata aittir
- C. Örfi hakikate aittir
- D. Tanım şer'i hakikate örnekler örfi hakikate aittir
- E. Örnekler şer'i hakikat olarak kullandıklarında lügat manalarıyla alakası olmaz

4. Hakikatın hükmü ile aşağıdkilerden hangisi doğrudur.

- A. Hakikat manası anlaşıldığı müddetçe lafız mecaza hamledilir.
- B. Lafızda esas olan hakikat değildir.
- C. Hakikat manası anlaşıldığı müddetçe lafız mecaza hamledilmez ve hakikate göre amel edilir
- D. Hakikat manası anlaşıldığı müddetçe lafız mecaza hamledilmez ve hakikate göre amel edilmez
- E. Hakikat manası anlaşıldığı müddetçe lafız mecaza hamledilir ve hakikate göre amel edilir

5. Bir alâka veya karine sebebiyle vazolunduğu mananın haricinde kullanılan lafızdır buna göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur.

- A. Mecaz
- B. Hakikat
- C. Hafi
- D. Kinaye
- E. Âmm

6. Hakikat olsun mecaz olsun, çok kullanılması sebebiyle kendisiyle kastolunan mananın çok aşikâr olduğu lafızdır tanım hangi terime aittir.?

- A. Âmm
- B. Mecaz
- C. Has
- D. Sarih
- E. Kinaye

7. Vallahi bu ağaçtan yemeyeceğim örneği hangi hüküm çıkarma yöntemine örnektir.?

- A. Kinaye
- B. Has
- C. Emir
- D. Müsterek
- E. Sarih

8. "Kendisiyle kastedilen mana hemen zihne gelmeyen, kapalı kalan ve ancak bir karine ile anlaşılan lafızdır. Bir başka ifadeyle, bir şeyi söyleyip başka bir şeyi kastetmektir. Bir kimsenin boşamak istediği hanımına "dilediğin yere git" demesi böyledir. Bu tanım aşağıdakilerden hangisine aittir.?

- A. Kinaye
- B. Sarih
- C. Has
- D. Meczaz
- E. Zahir

9. Manaya Delâleti Açık Olan lafızlardan değildir.?

- A. Zahir
- B. Nass
- C. Sarih
- D. Müfesser
- E. Muhkem

10. Manaya Delâleti Kapalı Olan lafızlardan değildir.?

- A. Hafi
- B. Müşkil
- C. Zahir
- D. Mücmel
- E. Muteşabih

11. Haricî bir karîneye ihtiyaç duyulmadan manası anlaşılabilen, tevil, tahsise ve neshe ihtimali olan ve kendisiyle çıkarılan hükmün sözün esas sevk sebebi olmadığı lafızdır tanım hangi Manaya Delâleti Açık Olan lafza aittir

- A. Karine
- B. Zahir
- C. Müşkil
- D. Müfesser
- E. Muhkem

12. "Faiz yiyenler (kabirlerinden), şeytan çarpmış kimselerin cinnet nöbetinden kalktığı gibi kalkarlar. Bu hal onların "Alımsatım tıpkı faiz gibidir" demeleri yüzündendir. Halbuki Allah, alım-satımı helâl, faizi haram kılmıştır." ayeti kerimesi ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A. Ribanın haram, alışverişin helal olduğu hükmü ayetin zahir manasıdır.
- B. Riba ile alım-satımın farklı muameleler olduğu hükmü aynı zamanda zahirdir.
- C. Kelamın siyakından asli gaye nass lafzın manasıdır. Zahir lafzın manası kelamın asli gayesi değil, talidir.
- D. Ayetteki asli mana alış-veriş ile ribanın farklı şeyler olduğudur.
- E. Ayetteki tali mana alışverişin helal ribanın ise haram olduğudur.

13. "Hakikat" ve "Meczaz" ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A. Aslolan lafzın hakiki manasına göre yorumlanmasıdır.
- B. Aksini gösteren bir delil söz konusu olduğunda lafzın hakiki manası terkedilir.
- C. "Salat" kelimesi dini litaretürde dua manasında kullanıldığında hakikat olur.
- D. "Bu ağaçtan yedim" ifadesi mecazidir.
- E. "Esed" kelimesi insana hitaben söylendiğinde mecaz olarak kabul edilir.

14. Fıkıh usulünde lafızlar hakkında

aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A. Eğer söz vazedildiği manada kullanılıyorsa bu mecazdır.
- B. İster hakikat ister mecaz anlamında kullanılsın, kendisiyle kastedilen mananın açıkça anlaşıldığı lafızlara kinaye denir.
- C. Zahir te'vil ve tahsis ihtimali bulunmayan lafızdır.
- D. Manası ancak sözü söyleyenin ilave bir açıklamasıyla anlaşılacak derecede kapalı olan lafızlar mecazdır.
- E. İslâm âlimleri arasında karânesiz mecaza gidilmeyeceği şeklinde yaygın bir kanaat bulunmaktadır.

15. Zahirin hükmü ile alakalı söylenemez.?

- A. Zâhir lafız mutlak ise, aksine delil bulunmadıkça ıtlakı üzere bırakılır.
- B. Zâhir, hâs bir lafız olursa vazolunduğu manada kullanıldığına hükmedilir.
- C. Aksine delil bulunmadıkça, lafızdan anlaşılan zahir manaya göre amel etmek gerekmez
- D. Şayet zâhir lafız âmm ise, umumu üzere bırakılması gerekir
- E. Tahsisi gerektiren bir delil olmadıkça, tahsis edilmez

16. Manasına açık bir şekilde delâlet eden, kendisinden çıkarılan hüküm sözün asıl sevk sebebi olan, tevil, tahsis ve neshe ihtimali bulunan lafızdır terim nedir.?

- A. Nass
- B. Nehiy
- C. Mecaz
- D. Kinaye
- E. Zahir

17. Allah alım-satımı helal, fâizi ise haram

kılmıştır bu ayetde nass hüküm

çıkarmaya göre hangisi söylenemez.?

- A. Bu ayette açıkça alış-verişin fâizden farklı olduğu anlaşılmaktadır.
- B. Bu ayet aynı zamanda bu manayı ifade etmek için sevk edilmiştir
- C. Ayet nassıyla bu manayı ifade ettiği için bu manada nasstır.
- D. Bu haliyle manası zahirden daha açıktır.
- E. bu ayetin tevil ve tahsise ihtimali yoktur.

18. Nassın hükmü ve zahirin hükmü ile

alakalı aşağıdakilerden hangisi söylenemez.?

- A. Tevile dair delil bulunmadıkça, nassa göre amel etmek gerekir.
- B. Nass, tevile açık bir lafızdır, fakat tevil edilebilme ihtimali zâhire göre daha zayıftır.
- C. Hz. Peygamber devrinde nass lafız neshi kabul eder.
- D. Zahir lafız ile nass lafız tearuz etse, nass zahire tercih edilmez
- E. Zâhir, hâs bir lafız olursa vazolunduğu manada kullanıldığına hükmedilir.

19. Hükme açık bir şekilde delâlet eden, tevil

ve tahsise ihtimali bulunmayan lafızdır

tanım hangi lafza aittir.?

- A. Müfesser
- B. Muhkem
- C. Mutesabih
- D. Zahir
- E. Nass

20. Namuslu kadınlara zina isnadında bulunup da (bunu ispat için) dört şahit getiremeyenlere seksen değnek vurun bu ayetle alakalı aşağıdakilerden hangisi söylenemez.?

- A. (kazf) suçu işleyenlere seksen değnek vurulmasına açık ve kesin olarak delalet etmektedir.
- B. Bu ayetin manasının tevil ve tahsise ihtimali yoktur.
- C. bu ayette kesinliğe delalet eden hâs bir lafız (seksen) yer almaktadır.
- D. Bu ayet peygamber zamanında neshi kabul etmez müfesser lafza göre
- E. bu ayet müfesser lafza örnektir ve müfesserle amel etmek gereklidir.

21. Hükme delâleti gayet açık, tevil, tahsise ve neshe ihtimali bulunmayan lafızdır bu konusu gecen lafız hangisidir.?

- A. Mutesabih
- B. Muhkem
- C. Nass
- D. Has
- E. Hafi

22. Hükme delâleti gayet açık, tevil, tahsise ve neshe ihtimali bulunmayan lafızdır buna göre aşağıdakilerden hangisi muhkem lafız değildir.?

- A. Allaha iman
- B. Yalan söylememek
- C. Kazf cezası
- D. Meleklerine iman
- E. Kuran da gecen "kuru" kelimesi

23. Hanefilerin Haricindeki Usulcülere Göre Manaya Delâletinin Açık Olması Bakımından Lafızlar ile alakalı aşağıdakilerden hangisi söylenemez.?

- A. Eğer lafız, tercih edilen manasında kullanılırsa buna "zâhir" denilir. Fakat bir delile binâen bu zahir manasından çıkarılarak daha zayıf olan bir manaya yorumlanırsa buna da "müevvel" denilir.
- B. Hanefilerin "müfesser" adı verdikleri lafza bu usulcüler "zahir" adı vermektedirler.
- C. Bu usulcüler "müfesser"i ve "muhkem" ayrı ve hususî bir lafız olarak kullanmamaktadırlar. Onlar müfesser lafzı daha çok, tefsire ihtiyaç duymayacak kadar açık bir lafız, muhkemi ise, ister zannî ister katî olsun manasına açık bir şekilde delâlet eden lafız olarak kullanmışlardır.
- D. Hanefilerin dışındaki usulcüler muhkemi zâhir ve nassı ihtiva edecek şekilde kullanmışlardır.
- E. hüküm istinbatı bakımından bu lafız ihtilafının önemli bir sonucu yoktur; ihtilaf sadece lafız ihtilafı olarak kalmıştır.

24. Tevil ile alakalı aşağıdakilerden hangisi söylenemez.?

- A. Lafzın zâhirî manasından alınarak bir delile binaen zâhir olmayan bir başka manaya hamledilmesidir
- B. Hâss lafzın hakikî manasından bir başka manada anlaşılmasıdır
- C. Âmm lafzın bazı fertlerine has kılınmasına tevil denilir.
- D. Lafzın tevili makbul bir delile dayanırsa buna "fasit tevil" denir
- E. makbul delile dayanmazsa buna da "fâsit" veya "bâtıl tevil" adı verilir.

25. Sahih Tevilin Taşınması Gereken Şartlardan değildir.

- A. Lafzın tevile müsait, tevili kabul eden bir lafız olması gerekir
- B. Lafzın tevili sonucunda ulaşılan mana, o lafzın muhtemel bulunduğu manalardan biri olmalıdır. Mecaî manalar da buna dâhildir.
- C. Bütün usulcülere göre zâhir lafız, şafilere göre ise zâhir ve nass lafızlar tevile müsaittir.
- D. Tevil şer'î bir delile dayanmalıdır
- E. Tevil, sarîh ve sahih bir nassa aykırı olmamalıdır.

26. Her kırk koyundan bir koyun (zekât verilmelidir bu hadisle alakalı yanlış bir bilgidir.?)

- A. Hadisin zahîrî manasına göre kırk koyunu olanın bir koyunu zekât olarak vermesi gerekir.
- B. Hanefiler burada geçen "koyun" (شاة) (lafzını tevîl etmiş ve zekât olarak koyun verilebileceği gibi kıymetinin de verilebileceğine hükmetmişlerdir.
- C. Hanefiler bu tevillerinde zekâtın teşrî hikmetinden yola çıkmışlardır
- D. Şafilere bu tevillerinde zekâtın teşrî hikmetinden yola çıkmışlardır

27. Manasına delâleti zâhir olmakla birlikte, bu mananın bazı fertlerine tatbikinde sıyanın haricindeki bir sebepten dolayı kapalılık bulunan ve kapalılığın izâlesi için tetkike ihtiyaç duyulan lafızdır tanımı verilen lafız hangisidir.?

- A. Kinaye
- B. Mutesabih
- C. Hafî
- D. Muhkem
- E. Mecaz

28. Hırsızlık cezasını tanzim eden ayette

geçen "السارق" ("hırsız") lafzı hafî bir lafızdır. Bu lafız, hırsızlık olarak adlandırılan her fiile açıkça delalet eder. Fakat bu kelimenin "yankesicilik" (الطار) (ve "kefen soygunculuğu" (النباش) (fiiline delâleti hafîdir. Bu ayetlere göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez.?

- A. Müctehid âlimlere göre "yankesicilik", "hırsızlık" fiilini aşan unsurlar taşıdığı için hususî bir lafızla anılmıştır.
- B. Bu hususî bir beceriyi ve gayreti gerektirmektedir. Bu sebeple de yankesiciliğin hırsızlık sayılıp sayılmayacağı ve yankesiciye hırsızlık cezası verilip verilemeyeceği ihtilaflıdır.
- C. "Kefen soygunculuğu" fiilini tetkik eden müctehid âlimler bunun hırsızlık suçunun ihtiva ettiği bütün unsurları ihtiva etmediğini tespit etmişlerdir.
- D. Kefen soygunculuğu fiil de hususî bir isimle anılmıştır
- E. Hâkim bu fiillerin işlemlerinden dolayı hırsızlık suçu işleyene verilen cezayı takdir edebilir..

29. Hafî Lafzın hükmü ile alakalı

aşağıdakilerden hangisi söylenebilir.?

- A. Delâletinin kapalı kaldığı hususlarda ancak iyice tetkik edildikten sonra amel edilebilir.
- B. Delâletinin kapalı kaldığı hususlarda amel edilmez.
- C. Hafî lafzın delâletinin açık olduğu hususlarda kendisiyle amel edilmez
- D. Hafî lafız ile hiçbir zaman amel edilmez

30. “Kendisi ile kastolunan mana kapalı olup, ancak onu ihata eden karine ve emareler tetkik edildikten sonra anlaşılabilen lafızdır tanımı verilen lafız hangisidir

- A. Hafi
- B. Müşkil
- C. Mutesabih
- D. Zahir
- E. Kınaye

31. Müşkil lafızla alakalı aşağıdakilerden hangisi söylenemez.?

- A. Müşkil olma (الشكال) (ancak “zahir” lafızlarda bulunan bir hususiyettir.
- B. Müşkil lafız ayrı ayrı vaz’larla birden çok manaya delâlet ettiği için bu manalardan birini tercih etmek haricî karineyi gerektirmektedir.
- C. haricî karinelerin tespiti ve bu karinelere göre bir manayı tercih edinceye kadar müşterek lafız müşkil halde bulunur.
- D. Fakihlerin işkâli kaldırmak için tespit ettikleri karine farklı olduğu için, bu kelimenin delâlet ettiği manada da ihtilaf edilmiştir
- E. Müşkil olma (الشكال) (ancak “müşterek” lafızlarda bulunan bir hususiyettir.

32. Müşkil lafzın hükmü ile alakalı doğru bir bilgidir.?

- A. Müşkil lafzın delâletini tespit için haricî karineler mütalaa edilir.
- B. Müşkil lafızla asla amel edilmez
- C. Nassın siyak ve sibakına, dinin umumî ruhuna uygun olan mana tespit edilir
- D. Müşkil lafza hiçbir konuda başvurulmaz.?

33. Mücmel :Lafzı söyleyenin bir açıklaması olmadan, kendisi ile kastedilen mananın anlaşılacağı lafızdır bu açıklamaya göre aşağıdakilerden hangisi mücmel lafızdır.?

- A. Fıtır sadakası
- B. Hac
- C. Allaha inanmak
- D. Meleklerle inanmak
- E. Faizin haramlığı

34. Kapsamında birçok fert bulunup, kendi sıygası dışındaki bir engelden ötürü bu fertlerden bir kısmına delaleti açık olmayan ve bunların da kapsama girdiğinin belirlenebilmesi için dikkatli bir inceleme ve içtihadı ihtiyaç gösteren lafız aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Müşkil
- B. Mühkem
- C. Müteşabih
- D. Müşterek
- E. Hafi

35. Aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A. Müşkil lafızlar mücmel lafızlardan bir derece daha kapalıdır.
- B. Delaletine kapalılığı açısından en kapalı lafız mücmeldir.
- C. Mücmel lafızların ne kastettiği Şari’nin açıklaması ile anlaşılır.
- D. Müşkil lafızdan kastedilen mananın ne olduğunu asla anlayamaz.
- E. Müşterek lafızlar aynı zamanda müşkil lafızlardır.

36. Aşağıdakilerden hangisi müşterek lafızlardandır?

- A. Kalem
- B. Mevla
- C. Arslan
- D. Tohum
- E. Tuhur

37. Beyânın hiç boşluk bırakmayacak şekilde tam olması durumunda “mücmel” olan bir lafız, hangi lafız türüne dönüşür?

- A. Müşkil
- B. Muhkem
- C. Müteşâbih
- D. Hakikat
- E. Müfesser

38. Manaya delâleti açık olan lafızların açıklık ve delâlet gücü bakımından sırası aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A. Zâhir-Muhkem-Müfesser-Nass
- B. Müfesser-Nass-Muhkem-Zâhir
- C. Muhkem-Nass-Zâhir-Müfesser
- D. Muhkem-Müfesser-Nass-Zâhir
- E. Nass-Muhkem-Müfesser-Zâhir

39. Kendisi ile kastedilen mananın ancak onu kuşatan karine ve emareler üzerinde incelemede bulunma ve derinlemesine düşünme yoluyla anlaşılabilirdiği lafızdır. Yukarıda tanımları verilen lafız türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Müfesser
- B. Müşkil
- C. Nass
- D. Âmm
- E. Hafî

40. Yankesici/tarrâr ve kefen soyucu/nebbâş sözlerinin, Kur"ân"da zikredilen hırsızlık/sârik sözü ile aynı anlama gelip gelmediği hususu, İslâm Hukukçuları tarafından "...örnek gösterilmektedir. Yukarıdaki ifadede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A. Müşkil
- B. Hafî
- C. Müevvel
- D. Muhkem
- E. Müşterek

41. Hz. Peygamber'in namaz, hac ve zekâta dair açıklamaları böyledir. Bu ibadetlerle ilgili açıklama kapalılığı tam olarak ortadan kaldırdığı için beyan tamdır. Açıklamaya rağmen hala bir kısım kapalılıklar bulunabilir bu durumda mücmel lafız aşağıdakilerden hangisi lafza dönüşür.?

- A. Mutesabih
- B. Muhkem
- C. Müşkil
- D. Mubhem
- E. Nass

42. Kendisi ile kastedilen mana kapalı olan, dünyada ya hiç kimsenin manasını bilemediği veya ancak ilimde üstün mertebeye erişmiş kişilerin bilebileceği lafızdır. Yukarıda verilen tanım hangi lafza aittir.?

- A. Muhkem
- B. Mütesabih
- C. Mubhem
- D. Müşkil
- E. Hafi

43. Kendisi ile kastedilen mana kapalı olan, dünyada ya hiç kimsenin manasını bilemediği veya ancak ilimde üstün mertebeye erişmiş kişilerin bilebileceği lafızdır bu tanıma göre aşağıdakilerden hangisi mutesabihtir.?

- A. عسق gibi başlayan sureler (hurufu mukattalar)
- B. Abdestin farzları
- C. Fıtır sadakası
- D. Ramazan orucunun farz kılınma ayeti
- E. Faizin haram kılındığı ayet

44. Lafzın, nassın gelişindeki aslî maksat olan veya ona tabi olarak kastedilen hükme delâlet etmesidir Lafzın esas geliş sebebi olmasa da, ikinci derecede anlaşılabilen tebeî manaya delâlet etmesineadı verilmektedir.

Böşluğa ne gelmelidir.?

- A. İşaretin delaleti
- B. Kapalı delalet
- C. Açık delalet
- D. Nassın delaleti
- E. İbarenin delaleti

45. Sözün, nassın gelişinden aslî olarak veya ikinci derecede kastedilmeyen, kelamın ifade etmek istediği mana için gerekli olan fakat sözün doğruluğu ve şer 'i yönden geçerliliği kendisine bağlı olmayan bir hükme delâlet etmesidir Lafzın, ibâresinden anlaşılan hükme değil de, bu hükümden hareketle dolaylı olarak anlaşılan hükme delâlet etmesinedenilmektedir. boşluğa ne gelmelidir..?

- A. İşaretin delaleti
- B. Kapalı delalet
- C. Açık delalet
- D. Nassın delaleti
- E. İbarenin delaleti

46. Emzirmeyi tamamlamak isteyen (baba) için, anneler çocuklarını iki tam yıl emzirirler. Onların dinen ve örfen makul ölçüler içinde yiyeceğini ve içeceğini temin etmek çocuğun babasına aittir... bu ayetle alakalı aşağıdakilerden hangisi söylenemez.?

- A. Açık delaletle örnektir
- B. Çocuğu emziren annelerin nafaka ve giyim masraflarını karşılamak babaya aittir.
- C. Çocuk, anneye değil, babaya nispet edilir.
- D. Kapalı delaletle örnektir.
- E. Ayetin birinci hükme delâleti aslî, ikinci hükme delâleti ise teberidir.

47. Emzirmeyi tamamlamak isteyen (baba) için, anneler çocuklarını iki tam yıl emzirirler. Onların dinen ve örfen makul ölçüler içinde yiyeceğini ve içeceğini temin etmek çocuğun babasına aittir... bu ayet işaretiyle delalet olarak düşünülürse aşağıdakilerden hangisi söylenemez.?

- A. Çocuğun nafakası ile sadece baba mükelleftir.
- B. Çocuğun nafakası ile baba ve anne ortak mükelleftir.
- C. Çocuk babanın nesebine nispet edildiğine göre nafakası da babasına ait olacaktır.
- D. nesep hakkı kime verilmişse sorumluluk da ona yüklenmiştir.
- E. Sadece baba, muhtaç duruma düşmesi halinde, karşılıksız olarak çocuğunun malı üzerinde kendi malı gibi tasarrufta bulunabilir.

48. - Biz insana, ana-babasına iyilikle muâmele etmesini tavsiye ettik. Anası onu zahmetle taşıdı ve zahmetle doğurdu. (Ana karnında) taşınması ve sütten kesilmesi otuz aydır - - Biz insana, ana-babasına iyi davranmasını tavsiye ettik. Anası onu nice zorluklara katlanarak karnında taşımıştır ve çocuğun anasından ayrılması (memedan kesilmesi) iki yıl sürmüştür bu ayetlerden hangi sonuca varamayız.?

- A. Ana-babaya iyi muamele etmeye
- B. En az hamilelik müddetinin altı ay olduğu da anlaşılmaktadır.
- C. Ananın evladı üzerinde, ana olması hasebiyle hususiyle de hamilelik döneminde çektiği sıkıntılardan dolayı daha çok hakkı bulunduğu delâlet etmektedir
- D. En az hamilelik müddetinin altı ay olduğu da anlaşılmaktadır. Bu hüküm yukarıda sunulan ayetlerin ibareleriyle elde edilmiştir
- E. Bu örnek kapalı delaletle örnektir.

49. Nassın Delâleti ile alakalı yanlış bir bilgi vardır.?

- A. Nassta zikredilen hükme “mantûk” , “mansûsu aleyh” veya “fahve’lhitâb” adı verilir.
- B. Nasda zikredilmeyen hükme meskûtun anı” adı verilir
- C. Nasda zikredilmeyen hüküm ancak zikredilen hükmün illeti tespit edildikten sonra anlaşılabilir
- D. Lafız nasda zikredilmeyen hüküm olduğu için birinci derecede değil de ancak delâlet yoluyla gösterdiği için bu ikinci hükme “delâlet yoluyla sâbit olan hüküm” adı verilir.
- E. hanefiler bu delâlet şekline “mefhûmu’l-muvâfaka” olarak da isimlendirilmiştir.

50. Onlardan biri veya her ikisi senin yanında yaşlılık çağına ulaşırsa, onlara “öf” bile deme, onları azarlama. Onlara güzel söz söyle
Yukarda verilen ayetle alakalı aşağıdakilerden hangisi söylenemez.?

- A. Bu ayetin işareti, bir çocuğun ana-babasına “öf” bile demesinin haram olduğunu ve çocuğun onlara son derece saygılı davranması gerektiğini göstermektedir.
- B. Bu hükmün illeti yani ana-babaya “öf” bile dememenin sebebi, onların bu sözden incinmeleri ve rahatsızlık (ezâ) duymalarıdır.
- C. Kıyasa benzemediği için celî kıyas denilemez
- D. Ana-babaya “öf” bile demek haram kılınırken onları dövme, hapsetme, onlara sövme, yiyecek vermemenin hükmü “nassın delâleti” yoluyla haram olduğu sonucuna varırız.
- E. Hükmün evleviyet yoluyla elde edilmesi sebebiyle “delâletü’l-evlâ”

51. Sözün, doğru anlaşılması ve şer ’î yönden geçerli olması kendisine bağlı olan bir meskûta (ibarede yer almayan bir kelimeye) delâlet etmesidir bir şeyi gerektirmek demektir Bu delâlet şeklinde de sevk edilen kelimadan mananın tam olarak anlaşılabilmesi için cümleye bir kelime veya cümle takdir etmek gerekmektedir.

Yukardaki tanım hangi dekalte aittir.?

- A. İşaretle delalet
- B. İktizanın delaleti
- C. Nass ile dalalet
- D. İbareyle delalaet
- E. Açık delalet

52. Ümmetinden, hata, unutma ve mecburiyet altında kalarak yaptıkları şeyler kaldırılmıştır bu hadisi şerif ile alakalı aşağıdakilerden hangisi söylenemez ?

- A. Bu hadisin müşkilinden anlaşılan manaya göre, ümmet hata etmez, unutmaz ve bir şeye mecbur edilemez
- B. âlimler hadise “الثم” (günah) kelimesini takdir etmişlerdir
- C. Nassın böyle bir takdire delâleti iktizanın delâleti olarak adlandırılmıştır.
- D. hadisin anlatmak istediği anlamı belirlemek için hadise uygun bir cümle veya kelime takdir etmek gerekmektedir.

53. Manaya Delâletinin Şekli Bakımından Anlatılan Lafızların Hükümü ile alakalı aşağıdakilerden hangisi söylenemez.?

- A. İbârenin delâleti işaretin delâletinden daha kuvvetlidir.
- B. İşâretin delâleti nassın delâletinden daha kuvvetlidir
- C. İşâretin delâleti, hükme lafzı ve sıygası ile delâlet etmektedir. Nassın delâleti ise hükme sadece lafzıyla değil, lafzın illeti vasıtasıyla delâlet etmektedir
- D. Nassın delâleti de iktizanın delâletinden zayıftır
- E. Tahsis veya tevil gibi, katîliği zannîliğe çeviren bir delil bulunmadıkça bu dört delâlet şeklinin delâleti kat'îdir.

54. Hanefilerin Haricindeki Usulcülere Göre Delâletin Kısımlarındandır.?

- A. Delâletü'l-mantûk
- B. Nass delalet
- C. İnkizatı delalet
- D. İşaretle delalet
- E. İbareyle delalet

55. "Lafzın, sözde zikredilen bir şeyin hükmüne delâlet etmesidir." Bu, Hanefilerin terminolojisindeki ibârenin delâletini, işaretin delâletini ve iktizanın delâletini ihtiva etmektedir. Hangi delalettir.?

- A. Delâletü'l-mantûk
- B. Nass delalet
- C. İnkizatı delalet
- D. İşaretle delalet
- E. İbareyle delalet

56. - Hanefilerdeki nassın delâletine karşılık gelen bu delâlet şekline "lahnu'l-hitab" , "fahve'l-hitab" ve "kıyas-ı celî" adı verilmektedir.

- denilmesinin sebebi, sözde zikri geçmeyen (meskûtun anı) hükmün sözde zikri geçen hükme (mantûkun bihe) muvâfık olmasından dolayıdır.
- Bu delâlet, fazla düşünüp taşınmaya gerek kalmadan sadece dil unsuruna dayanarak anlaşılabilir. Yukardakilere göre delalet türlerinin hangisinden bahsedilmektedir.?
- A. Mefhûmu'l-muhâlefe
- B. Delaletül mantuk
- C. Mefhûmu'l-muvâfaka
- D. İnkizatı delalet

57. Sâime olan (otlaklarda beslenen) koyunlardan zekât verilmesi gerekir bu hadisi şerifle alakalı aşağıdakilerden hangisi söylenemez.?

- A. Hadisin mefhûmu muhâlifine göre, özel olarak beslenen koyunlar zekâta tabi değildir.
- B. Mefhûmu'l-muhâlifin Kısımlarından Mefhûmu's-sıfata örnektir.
- C. Bu hadis mefhumuyla (mantuku ile) koyunların zekâtının verilmesine delalet etmektedir
- D. hadiste zekâtı verilecek olan koyun "sâime" vasfı ile kayıtlanmıştır.
- E. Mefhûmu'l-muhâlifin Kısımlarından Mefhûmu's-şarta örnektir.

58. Hükümü belli bir şarta bağlanmış olan nassı, bu şartın bulunmadığı durumlarda hükmünün geçerli olmadığına delâlet etmesidir. Şayet hâmile iseler, doğum yapıncaya kadar nafakalarını verin bu ayeti kerimede buna örnek olabilir. Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez.?

- A. ayet mefhumuyla (mantukuyla) bâin (kesin) talakla boşanmış olan kadınların nafakalarının verilmesini emretmektedir.
- B. ayette nafaka verilmesi hükümü “eğer hâmile iseler” denilerek hâmile olma şartına bağlanmıştır
- C. Mefhûmu’l-muhâlifin Kısımlarından Mefhûmu’ş-şarta örnektir.
- D. Mefhûmu’l-muhâlifin Kısımlarından Mefhûmu’l-gâye
- E. Ayetin mefhumu muhalifine göre, bâin talakla boşanıp da hâmile olmayan kadınlara nafaka vermek gerekmez.

59. Hükümü belli bir sınır ile kayıtlanmış olan nassın, hükmünün bu sınırdan sonrası için geçerli olmayacağına delâlet etmesidir. Yine erkek hanımını (üçüncü defa) boşarsa ondan sonra kadın başka bir erkekle evlenmedikçe birinci kocaya helal olmaz ayet örnek olabilir. Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez.?

- A. Bu ayet mefhumu ile hanımı üç defa boşayan kocaya o kadının helal olmadığına delâlet etmektedir.
- B. ayet bir şart ile kayıtlanmıştır.
- C. Buna göre hanımını üç defa boşayan bir kimsenin ona dönebilmesi için kadının başka bir erkekle normal yollarla evlenip yine normal şekilde boşanması gerekmektedir.
- D. Ayetin mefhumu muhalifine göre, birinci kocasından üç defa boşanmış olan kadın, ikinci bir erkekle evlenmeden birinci kocasına dönemez.
- E. Mefhûmu’l-muhâlifin Kısımlarından Mefhûmu’l-gâye

60. Hükümü belirli bir sayı ile kayıtlanmış olan nassın, bu sayının haricindeki durumlarda hükmünün geçerli olmadığına delâlet etmesidir. Her beş deveden bir koyun (zekât verilmesi) gerekir bu mefhumla örnek verilebilir buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez.?

- A. Mefhûmu’l-muhâlifin Kısımlarından Mefhûmu’l-adeddir
- B. Bu hadis mefhumuyla deveden bir koyun zekât verilmesine delâlet etmektedir
- C. buradaki hüküm “beş deve” ile kayıtlanmıştır.
- D. O zaman hadisin mefhumu muhalifine göre, beş deveden az olması durumunda deveden zekât vermek vacip değildir.
- E. Mefhûmu’l-muhâlifin Kısımlarından Mefhûmu’l-gâyedir

61. Bazı durumlarda lafzın mefhûmu muhâlifi alınamaz buna aşağıdakilerden hangisi yanlıştır.?

- A. Nassta, insanların umumiyetle tatbik ettikleri durumu dikkate alan bir ifade varsa ve buna dikkat çekilmek istenmişse.
- B. Her beş deveden bir koyun (zekât verilmesi) gerekir hadis örnek olabilir.
- C. İnsanların içinde bulunduğu duruma işaret edip bunun çirkinliğini ortaya koymak hedeflenmişse.
- D. Nass, itaata teşvik maksadı taşıyorsa.
- E. Şayet nass, Allah'ın kullarına olan nimetlerini hatırlatmak ve onlara olan ihsanını açıklamak gayesini taşıyorsa.

62. Ey iman edenler! Kat kat artırılmış fâizi yemeyin Ey Muhammed!) Onlar için ister af dile, ister dileme; onlar için yetmiş kez af dilesen de Allah onları asla affetmeyecek bu ayetlerle alakalı aşağıdakilerden hangisi söylenemez.?

- A. Bu ayetin mefhumu muhalifi alınarak "70'den fazla af dilerse affolunur" gibi bir sonuca varılamaz
- B. 70 derken ayette kesretten kinaye yapılmıştır
- C. Her iki ayetle de mefhumu muhalif alınır
- D. Bu ayetin mefhumu muhalifi alınarak "katkat olmayan fâiz yenilebilir" gibi bir sonuca varılamaz.
- E. Her iki ayette de mefhumu muhalif yapılamaz

63. Mefhûmu'l-muhâlefetle Amel Etme Konusunda Usulcülerin Görüşlerinden değildir.?

- A. Cumhura göre nassların hükmünü belli maksatlara tahsis edip onun dışındaki maksatlara tatbik edilemeyeceğini söylemek doğru olmaz.
- B. Usûl âlimleri, insanların sözlerinde mefhumu muhalifin delil olabileceğini ve buna göre hüküm verilebileceğini ittifakla kabul etmişlerdir.
- C. Hanefiler Kur'an ve Sünnet naslarında bu delile göre amel edilemeyeceğini savunur
- D. Cumhûr amel edilebileceği görüşündedir
- E. Cumhura göre, nasslarda yer alan kayıt ve şartlar mutlaka bir maksadı gerçekleştirmek için konulmuştur.

64. Mefhûm-i muhâlefenin delâleti, lafzın, nassta yer alan hükmün, hükümde dikkate alınan kayıtlardan birini taşıması sebebiyle, nassta/ibârede yer almayan durum hakkında geçerli olmadığına delâlet etmesidir. Mefhûm-i muhâlefedeki lafız, nassın/ibârenin hükmüne konan kayıtlar bakımından beş kısma ayrılmaktadır. Aşağıdakilerden hangisi bu kısımlardan biri değildir?

- A. Mefhûm-i Sebeb
- B. Mefhûm-i Şart
- C. Mefhûm-i Lakab
- D. Mefhûm-i Aded
- E. Mefhûm-i Gâye

65. "Mefhûm-i muvafakât", "Delâleti evlâ"

adıyla da bilinen delâlet türü
aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Nassın delâleti
- B. İşârenin delâleti
- C. Nassın işâreti
- D. İktidânın delâleti
- E. İbârenin delâleti

66. "Hükmün bir cins veya türe mahsûs

olarak zikredilmesi ve nassın
muhtevasında olumlu diğer yerlerde
olumsuz bulunmasıdır" şeklinde
tanımlanan mefhûm türü aşağıdakilerden
hangisidir?

- A. Mefhûm-i Gâye
- B. Mefhûm-i Lakâb(sıfat)
- C. Mefhûm-i Şart
- D. Mefhûm-i Vasıf
- E. Mefhûm-i muvafaka

67. "Onlardan birisi veya her ikisi senin

yanında yaşlılık çağına ulaşırsa, onlara
"öf" bile deme!" ayetini değerlendiren
İslam hukukçuları, "öf" demekten daha
ağır sonuçları içeren dövme vb. fiillerin
de bu ayetle yasaklandığını
düşünmüşlerdir.

İslam hukukçuları yukarıda ifade edilen
delâlet şeklini belirtmek için aşağıdaki
kavramlardan hangisini
kullanmamışlardır?

- A. Mefhûm-i muvâfakât
- B. Celî kıyâs
- C. Delâlet-i evlâ
- D. Nassın delâleti
- E. Delîlu'l-hitâb

68. Kur'ân'da, oğlun babasına mirasçı olacağı

genel olarak belirtilmiştir. Ancak Sünnet,
babasını öldüren oğlun mirastan mahrum
olacağı hükmünü vaz etmiştir.

Yukarıda ifade edilen durum, Sünnet'in
Kur'ân'ı açıklama çeşitlerinden hangisine
örnektir?

- A. Nesh
- B. Âmmı tahsîs
- C. Mücmeli tebyîn
- D. Te'vîl
- E. Mutlakı takyîd

69. Aşağıdakilerden hangisi vaz edildiği

manada kullanılıp kullanılmaması
bakımından lafız kısımlarından birisidir?

- A. Müfesser
- B. Mecâz
- C. Fahve'l-hitâb
- D. Müşterek
- E. Nass

70. Manaya delâletinin şekli bakımından

lafzın kısımları ile ilgili olarak
aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A. İbârenin delâleti lafzın, kendisinden
dolaylı olarak anlaşılan manaya delâlet
etmesidir.
- B. İktidânın delâleti, "celî kıyâs" olarak
da adlandırılmaktadır.
- C. Hanefîlere göre lafzın manaya
delaleti, ibârenin, işâretin, nassın ve
iktidânın delâleti olmak üzere dört
çeşittir.
- D. Bazı islâm hukukçuları, nassın
delâletini "mefhûm-i muhâlefet"
olarak adlandırmışlardır.
- E. Nassın delâleti ile iktidânın delâleti
çatıştığında iktidânın delâleti tercih
edilir.

71. Kur'an'da hac farz kılınmıştır. Ancak hac ibadetinin nasıl yerine getirileceği Hz. Peygamber'in Sünnet'i ile açıklanmıştır. Yukarıda bahsedilen durum, Sünnet'in Kur'ân'ı açıklama çeşitlerinden hangisine örnek olarak gösterilebilir?

- A. Nesh
- B. Mücmeli beyân
- C. Mutlakı takyîd
- D. Umûmu tahsîs
- E. Muhkemi te'kîd

72. Manaya delâletinin şekli bakımından lafzın kısımları ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A. Şâfiîlere göre lafzın manaya delaleti, ibârenin, işâretin, nassın ve iktidânın delâleti olmak üzere dört çeşittir.
- B. İbârenin delâleti lafzın, kendisinden dolayı olarak anlaşılan manaya delâlet etmesidir.
- C. Bazı islâm hukukçuları, nassın delâletini "mefhûm-i muvâfakat" olarak adlandırmışlardır.
- D. Nassın delâleti ile iktidânın delâleti çatıştığında iktidânın delâleti tercih edilir.
- E. İktidânın delâleti, "celî kıyâs" olarak da adlandırılmaktadır.

73. "Sözün doğru anlaşılması veya şer'i yönden sağlıklı anlaşılabilmesi için belli bir takdir yapılması gerekiyorsa, söylenmiş kısmın bu takdir edilecek söylenmemiş kısma delâletine denilmektedir." cümlesindeki boşluğa aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi gerekir?

- A. Nassın Delâleti
- B. İktidânın Delâleti
- C. İşâretin Delâleti
- D. İbârenin Delâleti
- E. Metnin Delâleti

1. C
2. B
3. B
4. C
5. A
6. D
7. E
8. A
9. C
10. C
11. B
12. B
13. C
14. E
15. C
16. A
17. E
18. D
19. A
20. D
21. B
22. E
23. B
24. D
25. C
26. D
27. C
28. E
29. A
30. B
31. A
32. C
33. B
34. E
35. C
36. B
37. E
38. D
39. B
40. B
41. C
42. B
43. A
44. E
45. A
46. D

47. B
48. D
49. E
50. C
51. B
52. A
53. D
54. A
55. A
56. C
57. E
58. D
59. B
60. E
61. B
62. C
63. A
64. A
65. A
66. B
67. E
68. B
69. B
70. C
71. B
72. C
73. B

Fıkıh usulu 12 ünite soruları

1. Kur'ân'ın kendinden önceki şeriatları ve kitapları neshettiğini fakat kendi içinde nesih bulunmadığını savunmuştur. Bu görüşü savunan kimdir

- A. Maturidi
- B. Eşari
- C. Ebû Müslim İsfahanî
- D. Ebû Müslim İshafanî
- E. Hanefi

2. Şâri'in açıkça beyan ettiği nesihtir. Ve şu örnek olabilir Hz. Peygamber kabir ziyaretini önce yasaklamış, sonra bu yasağı kaldırmıştır. Bu örnek hangi nesih türüne örnektir.?

- A. Sarih nesh
- B. Zimni nesh
- C. Neshi mensuh
- D. külli nesh
- E. cüz i Nesh

3. Şâri' sonradan getirdiği hükümle önceki hükmü tatbikattan kaldırdığını açıkça ifade etmediği nesihtir. Tanım hangi nesih türünündür.?

- A. Sarih nesh
- B. Zimni nesh
- C. Neshi mensuh
- D. külli nesh
- E. cüz i Nesh

4. - Birinize ölüm geldiği zaman, eğer bir mal bırakacak olursa, anaya, babaya, yakınlar münasip şekilde vasiyette bulunmak, Allah'tan sakınanlar üzerine borçtur

- Allah çocuklarınız hakkında erkeğe iki kızın hissesi kadar (pay vermenizi) tavsiye eder
Yukardaki ayetlerle alakalı aşağıdakilerden hangisi söylenemez .?

- A. Âlimlerin çoğunluğuna göre ikinci âyet birinci âyetin hükmünü neshetmiştir.
- B. İkinci âyette mirasa hak kazananların payları kesin olarak muayyen edildiği için artık mirasçıya vasiyet hükmü kaldırılmıştır.
- C. İkinci âyette açıkça nesihten bahsedilmese de önceki âyetle bunun ancak nesih yoluyla telif edilebileceğine hükmedilmiştir
- D. birinci âyette mirastan pay alacaklara vasiyet edilmesi tavsiye edilmişti. Fakat o zaman mirasçıların hak ve payları tam muayyen değildir
- E. bu ayetler cüz i neshe örnektir.

5. Şâri'in önceden koyduğu hükmü sonradan gönderdiği delil ile fertlerin tamamından kaldırmasıdır Kible değişikliği ile ilgili âyet bu tür neshe misal verilebilir.

Aşağıdakilerden hangisidir.?

- A. Sarih nesh
- B. Zimni nesh
- C. Neshi mensuh
- D. külli nesh
- E. cüz i Nesh

6. Şâri'in önceden koyduğu hükmü sonradan gönderdiği bir delil ile mükelleflerin bir kısmından kaldırmasıdır.

Tanım hangisidir.?

- A. Sarih nesh
- B. Zimni nesh
- C. Neshi mensuh
- D. külli nesh
- E. cüz i Nesh

7. Nesihle tahsis bazı yönlerden birbirine benzemekte ise de, aralarında önemli farklılıklar bulunmaktadır. Bu farklılıklardan değildir.?

- A. Tahsiste âmın bazı fertleri hükmün kapsamı dışında tutulmaktadır.
- B. Tahsiste küllî nesihte olduğu gibi, hükme dahil bütün fertlerle ilgili olabildiği gibi, bazı fertlerle de ilgili olabilir.
- C. Nesihte ise, sonra gelen şer'î hüküm önceki şer'î hükmü tatbikattan kaldırmaktadır.
- D. Tahsiste ise, hüküm baştan itibaren âmın bir kısım fertleri ile ilgilidir.
- E. Nesih, küllî nesihte olduğu gibi, hükme dahil bütün fertlerle ilgili olabildiği gibi, bazı fertlerle de ilgili olabilir.

8. Hz.Peygamberin vefatında n sonra nesih kapısının açıklığı-kapalılığı hakkında aşağıdakilerden hangisi doğrudur.?

- A. Nesih kapısı kapanmıştır
- B. Nesih kapısı kapanmamıştır
- C. Nesih kapısı bazen açıktır
- D. Nesih kapısı bazen kapalıdır
- E. Nesih hususunda tavakkuf tercih edilir.

9. Aşağıdakilerden hangisi tearuzu giderme yollarından biri değildir?

- A. İki nassın geliş tarihleri araştırılır. Birisinin diğerinden önce olduğu tespit edilirse, sonraki öncekini nesheder.
- B. İki nassın geliş tarihleri tespit edilemezse, tercih metodlarına göre nassların birisi tercih edilir.
- C. İki nassın birisini diğerine tercih edebilecek bir müreccih yoksa, o zaman bu iki nass uzlaştırma yoluna gidilir.
- D. Zahir ve nass müfessere tercih edilir.
- E. Delâlet şekillerinden nassın delâleti işaretin delâletine tercih edilir

10. Aşağıdakilerden hangisi Neshi Kabul Eden ve Etmeyen Hükümlerden değildir.?

- A. Sahabe döneminde nesh olmuştur.
- B. bütün şer'î hükümler neshe konu olmaz ve neshi kabul etmez.
- C. Umumiyetle iman ve ibâdet hükümleri, temel ahlakî esaslar ve Şâri'in ebedî olduğunu bildirdiği hükümler neshi kabul etmez.
- D. şer'î-fer'î ve amelî hükümler Hz. Peygamber'in vefatına kadar neshi kabul eder.
- E. Peygamber'in vefatından sonra nesihten söz edilemez.

11. Ey iman edenler! Peygamber ile gizli bir şey konuşacağınız zaman bu konuşmanızdan önce bir sadaka veriniz. Bu sizin için daha hayırlı ve daha temizdir. Şayet bir şey bulamazsanız, bilin ki Allah bağışlayandır, esirgeyendir
- **Gizli konuşmalar şeytandandır. Bu, iman edenleri üzme içindir. Oysa şeytan, Allah'ın izni olmadıkça, müminlere hiçbir zarar veremez. Müminler Allah'a dayanıp güvensinler yukardaki ayetler hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir.?**

- A. Kuranın icma ile neshi yapılmıştır
- B. Kur'an'ın Kur'an'la neshi yapılmıştır.
- C. Kur'an'ın Sünnetle neshi yapılmıştır
- D. Ayetlerin ilki nesh edendir
- E. İkinci ayet mensuttur.

12. Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır.?

- A. Kur'ân âyeti, aynı kuvvette olduğu için, ahad bir haberle de neshedilebilir.
- B. İslam hukukundaki yerleşik prensibe göre, bir delili neshedebilecek delil ya onun kuvvetinde veya ondan daha kuvvetli olmalıdır
- C. Âhad da âhad ile neshedilebilir
- D. Mütevâtir nass, mütevâtir olmayanı her durumda neshedebilir
- E. Delâleti kat'î olan bir nass da ancak delâleti kat'î olanla neshedilebilir.

13. Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır.?

- A. İmam Şafîî ve Ahmed b. Hanbel'e göre, mütevâtir de olsa, sünnet asla Kur'ân'ı neshedemez.
- B. bilginler âhad sünnetin Kur'ân âyetini neshedemeyeceği konusunda ittifak etmişlerdir.
- C. Sübut bakımından aynı derecede olan Kur'ân âyetleri, delâlet bakımından da eşit oldukları zaman birbirini neshedebilirler.
- D. Hanefiler Kur'ân ayetinin meşhûr sünnet ile de neshedilebileceğini kabul etmezler.
- E. Hanefiler Kur'ân ayetinin meşhûr sünnet ile de neshedilebileceğini kabul ederler.

14. Umumiyetle usulcüler, delâlet bakımından eşit olmaları halinde, sünnetin sünnetle neshini câiz görmüşlerdir aşağıdakilerden hangisi yanlıştır.?

- A. Mütevâtir ve meşhur sünnet birbirini neshedebilir
- B. Mütevâtir ve meşhur sünnet âhad sünneti de neshedebilir.
- C. Âhad sünnet Mütevâtir ve meşhur sünneti nesh edemez
- D. Kur'ân ise bütün çeşitleriyle sünneti neshedebilir.
- E. Mütevâtir ve meşhur sünnet birbirini neshedemez.

15. Hz. Peygamber'in kendi görüşü ile

Mekke'de Kudüs'e doğru namaz kılması

- Artık yüzünü Mescid-i Harâm tarafına çevir; nerede olursanız olun yüzünüzü o yöne çevirin

Örnek aşağıdaki nesh türlerinden hangisine aittir.?

- A. Sünnetin Sünnetle neshi
- B. Sünnetin Kur'an'la neshi
- C. Kur'an'ın Sünnetle neshi
- D. Kur'an'ın Kur'an'la neshi
- E. İcmanın kuranla nesh

16. Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır.?

- A. İcmâ, Kur'ân âyetini ve sünneti neshedemez
- B. Zannî nassın hilafına icmâ teşekkül edebilir ve bu zannî nassı neshedebilir. Ancak burada nassı nesheden âlimlerin görüşü değil icmânın senedi yani dayandığı delildir
- C. İcmâ Kur'ân ve sünneti neshedemediği gibi, bunların da icmâyı neshetmesi düşünülemez
- D. Usulcüler icmânın başka bir icmâ ile neshedilemeyeceğini kabul etmişlerdir.
- E. Şayet icmâ maslahata dayanmışsa maslahatın değişmesiyle neshedebilir.

17. Neshi Bilme Yolları ile alakalı aşağıda ki

bilgilerden hangisi yanlıştır.?

- A. Zaman zaman hadis kitaplarında "Resûlullah'ın bu konuda iki farklı tatbikatı vardı, sonuncusu şöyledir." gibi ifadelere rastlanabilir.
- B. Neshin varlığı icmâ yoluyla da bilinemez
- C. İki nass veya delil arasında neshin varlığı bazen nasta geçen bir ifadeden anlaşılabilir
- D. Bazen râvî iki hadisten önce ve sonra olana işaret edebilir.
- E. Önce böyle idi ama şimdi böyle olmalıdır." gibi. Kabir ziyareti ve kurban etlerinin biriktirilmesi meselesi buna misaldir.

18. Aşağıdakilerden hangisi Neshin

Hikmetleri arasındadır

- A. İnsanlara fayda sağlamaktır
- B. İnsanların maslahatlarını korumak
- C. İnsanların haklarını korumaktır
- D. İnsanların hayatına yön vermektir
- E. İnsanların menfaatlerine karşılık vermektir

**19. sübut, kuvvet, vakit ve mahal birliği
bulunan iki delil teâruz ederse birinde
bulunan ilave tercih sebebine dayanarak
biri diğerine tercih edilir ve onunla amel
edilir. Buna göre aşağıdakilerden hangisi
yanlıştır.?**

- A. Metin yönünden; Muhkem Müfessere tercih edilir.
- B. Metin yönünden; Müfesser Nassa tercih edilir
- C. Metin yönünden; Nass Zâhire tercih edilir
- D. Metin yönünden; İbarenin delaleti → İşaretin delaletine, tercih edilir
- E. Metin yönünden; Âmm Hâsa tercih edilir

**20. sübut, kuvvet, vakit ve mahal birliği
bulunan iki delil teâruz ederse birinde
bulunan ilave tercih sebebine dayanarak
biri diğerine tercih edilir ve onunla amel
edilir. Buna göre aşağıdakilerden hangisi
yanlıştır.?**

- A. Metin yönünden; İşaretin delaleti Nassın delaletine ve İktizanın delâletine tercih edilir
- B. Metin yönünden; Hakikat Mecaza tercih edilir
- C. Metin yönünden; Mefhumu muhalefete Mefhumu muvafakat
- D. Metin yönünden; Mecaz Müstereke,
- E. Metin yönünden; Sarih Kinayeye,

**21. sübut, kuvvet, vakit ve mahal birliği
bulunan iki delil teâruz ederse birinde
bulunan ilave tercih sebebine dayanarak
biri diğerine tercih edilir ve onunla amel
edilir. Buna göre aşağıdakilerden hangisi
yanlıştır.?**

- A. Hüküm yönünden; Vücûb ifade eden delil → nedb ifade edene
- B. Hüküm yönünden Haramlık ifade eden → kerâhet ifad edene
- C. Hüküm yönünden İhtiyatı gerektiren → ihtiyatı gerektirmeyene
- D. Hüküm yönünden Mecaz → Müstereke
- E. Hüküm yönünden Cezanın düşürülmesini gerektiren → delil tatbikini gerektirene

22. Bunların dışında kalan kadınlar (la evlenmeniz) size helal kılındı

- O zaman size helal olan kadınlardan birer, ikişer, üçer ve dörder alın Bu ayetler hakkında aşağıdakilerden hangisi yanlıştır.?

- A. Birinci ayette, kendisiyle evlenilmesi dinen yasak (haram) olan kadınları saydıktan sonra “bunların dışında kalanlar size helal kılındı” denilmektedir.
- B. İkinci ayet evlenilecek kadınların sayısını dörtle sınırlamakta ve dörtten fazlasını haram kılmaktadır
- C. ki ayet arasında zahirde bir tearuz bulunmaktadır.
- D. Birinci âyet zâhiri ile dörtten fazla kadınla evlenmenin câiz olduğuna delâlet etmektedir. Çünkü âyetin esas sevk sebebi bunu ifade etmek değil, muharremât dışında kalan kadınlarla evlenmenin câiz olduğunu ifade etmektir.
- E. İkinci âyet ise ZAHİRİ dörtten fazla kadınla evlenmeyi yasaklamaktadır.

23. Bunların dışında kalan kadınlar la evlenmeniz) size helal kılındı

Sizin “Allah’ın elçisini üzmeniz ve onun vefatından sonra eşlerini nikâhlamanız asla câiz değildir ayetler hakkında ne söylenemez.?

- A. Birinci âyet; Belirtilen “muharremât” dışındaki kalan kadınların nikâhının helal olduğunu bildirmektedir.
- B. Birinci ayet Âyet nassıyla bu duruma delâlet etmektedir.
- C. Nassın Müfesser İle Teâruzuna örnektir.
- D. Muhkemin Nass İle Teâruzuna örnektir
- E. İkinci âyet; Âyet muhkem olduğu için nesih ve iptale de ihtimali yoktur.

24. Tevil, takyit veya haml gibi yollarla teâruz halindeki iki delili uzlaştırmak ve teâruzı kaldırmaktır tanım hangisine aittir.?

- A. Nesih
- B. Tercîh
- C. Cem ve Tevfik
- D. tasdikât
- E. Tesâkut ve Terk

25. Cem ve tevfik yoluyla da uzlaştıramayan delillerle amel edilmemesidir.” Buna göre müctehid, cem ve tevfik yani uzlaştırma metodlarıyla da iki müteâriz delili uzlaştıramazsa bunları delil olarak kullanmaktan vazgeçer ve bunlardan daha alt derecedeki bir delil ile hüküm verme yoluna gider. Bu aşağıdakilerden hangisidir.?

- A. Nesih
- B. Tesâkut ve Terk
- C. Tercîh
- D. Cem ve Tevfik
- E. Tasdikât

26. 1. Hadis: Numan b. Beşir'in naklettiğine göre Hz. Peygamber güneş tutulması esnasında kılınan namazı yani kûsûf namazını diğer namazlar gibi bir rûku ve iki secde ile kılmıştır.

2. Hadis: Hz. Aişe'den nakledilen başka bir hadise göre Resûlullah bu namazı mutad namazlar gibi değil, dört rûku ve dört secde ile ve iki rekat olarak kılmıştır. Bu hadisler hakkında ne söylenemez.?

- A. Bir konuda teâruz edip uzlaştıramayan iki nassın dışında başka bir delil bulunamazsa o zaman istihsan prensibine göre yani o konudaki yerleşik prensibe göre amel edilir.
- B. Bu iki hadis rûku ve secde konusunda teâruz etmiştir.
- C. Bunları birbirine tercih edecek güçlü bir sebep, cem ve tevfik için bir âmil de bulunmamaktadır.
- D. Hanefiler her ikisi ile de amel etmemiş, kıyasa müracaat ederek kûsûf namazının da iki rekat, tek rûku ve iki secde halinde kılınacağına hükmetmişlerdir
- E. Bir konuda teâruz edip uzlaştıramayan iki nassın dışında başka bir delil bulunamazsa o zaman istishab prensibine göre yani o konudaki yerleşik prensibe göre amel edilir.

27. Teâruz, âyet veya hadis gibi nasslar arasında değil de mesela kıyaslar arasında olursa müçtehit ne yapmalıdır.?

- A. kıyaslardan daha üstün olanını tercih eder
- B. icma ile kıyasa destek çıkar
- C. istihsana göre amel eder
- D. kıyasın herhangi birini seçer
- E. kurana bakar.

28. Şer'î bir hükmün, o hükmün delilinden sonra gelen bir başka şer'î delil ile kaldırılması, anlamına gelen fikhî kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Kasır
- B. İbdâl
- C. Te'vîl
- D. Nesih
- E. Tahsîs

29. Nesh hakkında aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A. Haber-i vâhid, meşhur rivayeti nesh edebilir.
- B. Sahabî kavli, mütevatir rivayeti nesh edebilir.
- C. Mütevâtir rivayet, ayeti nesh edebilir.
- D. Haber-i vâhid, ayeti nesh edebilir.
- E. Sahabî kavli, meşhur rivayeti nesh edebilir.

30. Aşağıdaki cümledeki boşluklara uygun kelimeleri yerleştiriniz. "Nasih, Şer'î bir hükmü daha sonraki Şer'î bir delil ile kaldırmaktır. İlk hükme ,sonraki delile ,bu işleme de ismi verilir".

- A. Nasih, Mensuh, Nasih
- B. Mensuh, Nasih, Nasih
- C. Nasih, Mensuh, Nasih
- D. Mensuh, Nasih, Tahsis
- E. Nasih, Tercih, Mensuh

31. "... hüküm başta bütün fertleri içine alır. ise hüküm başlangıçtan beri sadece âmmın bazı fertleriyle ilgilidir." cümlesinde boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A. tahsiste / nesihte
- B. nesihte / tercihte
- C. nesihte / tahsiste
- D. taaruzda / tercihte
- E. tercihte / taaruzda

32. Kiblenin Messid-i Aksa'dan Mescid-i Haram'a değiştirilmesi hangi tür neshe örnektir?

- A. Kur'an'ın Kur'an'la
- B. Kur'an'ın sünnetle
- C. Sünnetin sünnetle
- D. Sünnetin Kur'an'la
- E. Hepsi

33. Aşağıdakilerden hangisi tearuzu giderme yollarından biri değildir?

- A. İki nassın geliş tarihleri araştırılır. Birisinin diğerinden önce olduğu tespit edilirse, sonraki öncekini nesheder.
- B. İki nassın geliş tarihleri tespit edilemezse, tercih metodlarına göre nassların birisi tercih edilir.
- C. İki nassın birisini diğerine tercih edebilecek bir müreccih yoksa, o zaman bu iki nass uzlaştırma yoluna gidilir.
- D. Zahir ve nass müfessere tercih edilir.
- E. Delâlet şekillerinden nassın delâleti işaretin delâletine tercih edilir.

1. C
2. A
3. B
4. E
5. D
6. E
7. B
8. A
9. D
10. A
11. B
12. A
13. D
14. E
15. B
16. E
17. B
18. B
19. E
20. C
21. D
22. E
23. C
24. C
25. B
26. A
27. A
28. D
29. C
30. B
31. C
32. A
33. D

1. Şeriatın Temel Maksat türlerinden değildir.?

- A. Zarûriyyât
- B. Hâciyyât
- C. Tahsiniyyât
- D. Şer'î Hükümlerin Makâsıda Göre Tertibi
- E. Şer'î Hükümlerin Makâsıda göre gayesi

2. Şer'î hükümlerin üç temel gayesi vardır aşağıdakilerden hangisi bunlardan biridir.?

- A. Müslüman toplumda adaleti yerine getirmek
- B. Müslümanları şerri delillere özendirmek
- C. Müslümanlara şeriatı sevdirmek
- D. Müslümanlara her konuda yardımcı olmak
- E. Müslümanları zayıf yönlerini bulup kapatmak

3. Zaruriyyat hakkında yanlış bir bilgi vardır.?

- A. İnsan hayatının korunması ve toplumun varlığını istikrarlı bir şekilde devam ettirmesi için zaruri olan değerler ve maslahatlardır.
- B. Bunların korunması hayatî önem taşır
- C. Zarûrî maslahatlar 6 tanedir.
- D. İnsan ve toplumlar için bu maslahatlar olmazsa olmaz nitelik taşır
- E. İslam dini ve İslam hukuku getirdiği hükümlerle bu değerleri korumayı hedefler.

4. Aşağıdakilerden hangisi zaruri maslahatlardan değildir.

- A. Canın korunması
- B. Akrabalık bağların korunması
- C. Dinin korunması
- D. Aklın korunması
- E. Neslin korunması

5. Zaruriyyattan olan dinin korunması ile alakalı aşağıdakilerden hangisi yanlıştır.?

- A. Bu ibadetlerin ifasında gevşeklik gösterenlere de gerekli ikaz ve cezalar getirilmiştir.
- B. Keyfî olarak din değiştirmenin engellenmesi için dinden dönene (mürtede) belli bir ceza tatbik edilmesine hükmedilmiştir.
- C. Dine davet, dine saldıranlara ve onu yok etmek isteyenlere karşı usulüne uygun gerekli mücadele (cihad) yapılması da farz kılınmıştır.
- D. İman esasları ve temel ibadetler farz kılınmıştır
- E. Dinin korunması aklın korunmasını zorunlu kılmıştır.

6. Canın (nefsin) korunması ile alakalı yanlıştır.?

- A. İnsan neslinin devamı ve canlara yeni canların katılması için meşru yoldan evlilik yapılması teşvik edilmiştir.
- B. Aklın korunması canın korunmasını emretmiştir.
- C. Vücut mukavemetini zafiyete uğratabilecek davranışlardan kaçınılması istenmiştir.
- D. Her insan için yaşama hakkı kutsal sayılmış
- E. Kisas, diyet ve hataen adam öldürmedeki kefarete gibi cezalar hep canı korumaya yönelik hükümlerdir.

7. Aklın korunması ile ilgili yanlış bir bilgi vardır.?

- A. alkollü içki ve uyuşturucu kullanımı yasaklanmıştır. Bunları kullananlar için gerekli cezalar da tanzim edilmiştir.
- B. akli zaafa uğratacak ve aktivitesini menfi yönde etkileyecek olanlar da haram kılınmıştır.
- C. Akıl olmasada rusd olunca dini hükümlerden sorumlu kılınmıştır.
- D. Kur'an'da insan aklına pek çok atıf yapılmıştır
- E. Kuranda akli kullanmak teşvik edilmiş ve dinî yükümlülükler akli olanlara teklif edilmiştir

8. Aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A. Zaruriyyât, fert ve toplumun varlığını koruyabilmesi için ihtiyaç duyduğu değerlerdir.
- B. Hacıyyat, güzel ahlak ve adetlere uygun düşen iyi ve faziletli olma gayesine yönelik olan davranışlardır
- C. Hâciyyât, insanların yaşantılarını kolaylık içinde sıkıntıya düşmeden sürdürebilmeleri için muhtaç oldukları düzenlemelerdir.
- D. Tahsiniyyat, muamele ve adetlerde yolların en güzelini seçmek, aklın kötü gördüğü şeylerden de sakınmaktır.
- E. Dinin korunması için, herkese dinin tebliğ edilmesi mükellefiyeti yüklenmiştir

9. Hacıyyat ile alakalı aşağıdakilerden hangisi yanlıştır.?

- A. Hacıyyat, güzel ahlak ve adetlere uygun düşen iyi ve faziletli olma gayesine yönelik olan davranışlardır
- B. İnsanların rahat ve kolaylık içinde bir hayat yaşayabilmeleri ihtiyaç duydukları maslahatlardır.
- C. hâciyyât, insanlardan zorluk ve sıkıntıyı bertaraf eden ve insanî münasebetlerde bazı kolaylıkları temin eden düzenlemeyi ihtiva etmektedir.
- D. Su bulamayanın teyemmüm etmesi örnek olabilir
- E. Muâmelât sahasında da insanlara pek çok kolaylık getirmiştir.

10. Aşağıdakilerden hangisi hacıyyatın Muâmelât sahasında ki örneğidir.

- A. Yolculukta namazların kısaltılarak kılınması
- B. ayakta duramayanların oturarak namaz kılabilmesi
- C. Kira, ziraat ortaklığı
- D. Binek üzerinde namaz kılmak durumunda kalanların kibleye dönme mecburiyetinin bulunmaması
- E. Şüphe ile cezaların düşürülmesi esası

11. İnsanların üstün ahlak, edeb, olgunluk ve güzel davranış üzere yaşamasını temin eden maslahatlardır. Bu maslahatlar olmazsa insanların hayat düzeni bozulmaz, meşakkat ve darlık içine düşmezler. Fakat hayatlarına güzel ahlak, selim fıtrat, vakar ve haysiyetli olmanın verdiği güzellikler aksetmemiş olur. Aşağıdakilerden hangisidir.?

- A. Hacıyyat
- B. Tahsiniyyat
- C. Zaruriyyat
- D. Şer'î Hükümlerin Makâsıda Göre Tertibi
- E. Makasit Edebiyatı

12. Aşağıdakilerden hangisi İbadet alanındaki tahsini maslahatlardan değildir.?

- A. Her türlü temizliğin emredilmesi
- B. Avret yerlerinin örtülmesinin istenmesi
- C. Namaz için özel hazırlık yapılması
- D. Allah için nâfile namaz, oruç ve sadaka nevinden ibadetler yapılması
- E. Pis olan şeylerin alım satımı yasaklanması

13. Şârî, bazı maslahatların istenen hedefi gerçekleştirmesi için bunların yanı sıra tamamlayıcı bir takım hükümler daha vazetmiştir. Bunlara "tamamlayıcı hükümler" yani "mükemmilât adı verilir. Buna göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır.?

- A. Zaruriyyatı tamamlamak için Nikâhta eşlerin mutluluğunu ve aile hayatının huzur ve devamlılığı için evlenecek tarafların birbirine denk olması (kefâet) esası getirilmiştir.
- B. Zaruriyyatı tamamlamak için zinaya götüren yolların tamamen kapatılması için kendileriyle evlenilmesi yasak olan kadınlarla ilişkilerde mesafe konulmuş ve baş başa kalmak (halvet) yasaklanmıştır.
- C. Hâciyyâtı tamamlamak için Yolculukta namazların kısaltılmasına cevaz verildiği gibi, İki namazın birleştirilmesine de müsaade edilmiştir.
- D. Hâcî maslahatlar zarûrî maslahatların, tahsînî maslahatlar da hâcî maslahatların tamamlayıcısı sayılmamıştır.?
- E. Tahsiniyyâtı tamamlamak için Sadaka verilmesi teşvik edilmiş, bunun yanında malın en iyisinin seçilip verilmesi tavsiye edilmiştir.

14. Yukarıda sayılan makâsıt ve maslahatlar arasında bir sıralama yapıldığı zaman aşağıdakilerden hangisi doğru olur.?

- A. Zarûrî maslahatlar Hâcî maslahatlar, Tahsînî maslahatlar
- B. Hâcî maslahatlar, Tahsînî maslahatlar Zarûrî maslahatlar
- C. Tahsînî maslahatlar Zarûrî maslahatlar Hâcî maslahatlar
- D. Tahsînî maslahatlar Hâcî maslahatlar Zarûrî maslahatlar
- E. Zarûrî maslahatlar , Tahsînî maslahatlar Hâcî maslahatlar

15. Yazar kitap eşleştirmesi yanlıştır.?

- A. El-Muvâfakât fî usûli's-şerî'a: Ebû İshak eş-Şatibî
- B. Makâsıdu's-şeriatî'l-İslamiyye: Tahir b. Aşur
- C. İslam Hukukunda Gaye Problemi: Ali Pekcan
- D. Fıkhu'l-makâsıd: Abdusselam Refii
- E. Şatibî'de Makasıd ve fıkıh usulü Ebû İshak eş-Şatibî

16. "İslam Hukuku'ndaki gayenin gerçekleşmesi için öncelikle esas alınmalıdır. İkinci derecede ve daha sonra da gelir." cümlesinde boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A. Zaruriyyât, tahsiniyyât, hâciyyât
- B. Zaruriyyât, hâciyyât, tahsiniyyât
- C. Tahsiniyyât, zaruriyyât, hâciyyât
- D. Hâciyyât, zaruriyyât, tahsiniyyât
- E. Hâciyyât, tahsiniyyât, zaruriyyât

17. Zaruriyyata dahil olan beş unsurun doğru sıralaması aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Din, can, akıl, mal, nesil
- B. Din, can, mal, akıl, nesil
- C. Din, can, akıl, nesil, mal
- D. Can, din, akıl, mal, nesil
- E. Can, din, akıl, nesil, mal

18. Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A. Herkese dinin tebliğ edilmesi dinin korunması kapsamına girer.
- B. Diyet malla ödendiği halde, diyet cezasına dair hükümler, malın değil canın korunması kapsamındaki hükümlerdir.
- C. Namuslu kimselere iffetsizlik iftirasına dair hükümler, neslin korunmasını sağlamaya yönelik hükümlerdir.
- D. Tazminatla ilgili hükümler, zaruriyat kapsamındaki maslahatları korumaya yönelik olduğu gibi haciyatla ilgili de olabilir.
- E. Rüşd ile ilgili hükümler, bütünüyle aile ve ceza hukukuyla ilgilidir.

19. Aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A. Dinin korunması zaruriyat kapsamındadır.
- B. Bazı hallerde abdest yerine teyemmümün meşru kılınması haciyat kapsamındadır.
- C. Başkasının malına verilen zararın tazmin edilmesi zaruriyat kapsamındadır.
- D. Genelde mendup olan davranışlar haciyat kapsamındadır.
- E. İnsanlardan güçlük ve meşakkatin kaldırılması haciyat kapsamındadır.

1. E
2. A
3. C
4. B
5. E
6. B
7. C
8. B
9. A
10. C
11. B
12. E
13. D
14. A
15. E
16. C
17. B
18. E
19. D

Mustafa TAŞ

1. Lügatta, cehdetmek, zor ve meşakkatli bir işi başarmak için elinden gelen bütün gayreti sarf etmek manasına gelmektedir.

Lügat manası verilen hangisidir.?

- A. Müçtehid
- B. İctihad
- C. Muftu
- D. Fakih
- E. Fıkıh

2. İctihad derecesine erişmiş İslam hukukçusunaadı verilir. Boşluğa ne gelmelidir.?

- A. Müçtehid
- B. İctihad
- C. Muftu
- D. Fakih
- E. Fıkıh

3. İctihadın neveleri ile alakalı yanlış bir bilgidir

- A. Bazı âlimler icthadın bölünmesine (tecezzî) karşı çıkmışlardır.
- B. bir sahada icthad ehli olup başka bir sahada mukallid olmak câiz olmaz.
- C. usul âlimlerinin çoğuna göre icthad bölünebilir ve bu sebeple de İctihâd, "mutlak" ve "mukayyed" olmak üzere iki kısma ayrılır.
- D. bir müctehid ya şer'î hükümlerin her sahasında icthad edebilir veya edemez.
- E. Bütün âlimler icthadın bölünmesine (tecezzî) karşı çıkmamışlardır.

4. "Şer'î meselelerin tamamında icthad ederek hüküm elde edebilme ve fetvâ verebilme kudretidir." Bu melekeye sahip olan müctehidedenilir. terim hangisidir .?

- A. Mukayyed İctihad
- B. mutlak müctehid
- C. Fakih
- D. Müftü
- E. İctihad

5. "Şer'î meselelerin tamamında değil de sadece bir kısmında icthad edebilme ve fetva verebilme kudretidir." Bu durumdaki müctehideadı verilir. Terim aşağıdakilerden hangisidir.?

- A. Mukayyed İctihad
- B. mutlak müctehid
- C. Fakih
- D. Müftü
- E. İctihad

6. Aşağıdakilerden mukayyed icthad ile ilgili hangisi yanlıştır .?

- A. Mukayyed icthadın tek şartı, müctehidin mütehasıs olduğu sahada icthad etmesidir.
- B. Müctehidin şeriatın ruhunu ve umûmî maksatlarını da bilmesi gerekir.
- C. Müctehid En azından ana hatlarıyla diğer meseleleri de bilmesi gerek
- D. Müctehidin icthad etmesine gerek yoktur
- E. müctehidin diğer şer'î meselelerden tamamen habersiz olması kabul edilemez

7. aşağıdakilerden hangisi icthadın şartlarından değildir.?

- A. Arap dilini bilmek
- B. Fıtratan icthada kabiliyeti olmak
- C. Kıyası iyi bilmek
- D. İslam hukukunun umumî maksatlarını ve hedeflerini bilmek
- E. Fıkıh usulünü bilmek

8. Müctehidin İctihad yapabilmesi için kuranı kerımı çok iyi bilmesi gerekir buna göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır.?

- A. Müctehid hem Kur'an'ın üslub ve belâgatını hem de ihtivâ ettiği şer'i-amelî hükümleri bilmelidir.
- B. Ayetlerin sırasını çok iyi bilmesi gerekir
- C. Ayetlerin nüzûl (iniş) sebeplerini bilmek
- D. Kitabın nâsîh ve mensûh hükümleri bilmek
- E. Hükümleri bilmiş olmak için bu hükümlerin teşri kılınma sebeplerini ve delâletlerini iyi bilmek gereklidir.

9. İctihad yapabilmek için haz peygamberin sunnetını iyi bilmek gerek buna göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır.?

- A. Sünneti hayatında yaşaması gerekir
- B. Kur'an'da olduğu gibi, sünnetin ihtivâ ettiği manaları ve şer'i-amelî hükümleri bilmektir.
- C. Sünnetin nâsîh ve mensuhunu bilmek
- D. sünnetin ve hadislerin vürûd (söyleniş) sebeplerini bilmek de gereklidir.
- E. Sünnetin bize hangi yolla geldiğinin yani mütevâtir, meşhûr ve âhad nevilerinin, sahih, zayıf, uydurma olup olmadığının da bilinmesi gerekmektedir.

10. İctihada Kapalı Olan ve İctihada Konu Olmayan Hükümlerden değildir.?

- A. Hac
- B. Zinâ, hırsızlık, adam öldürme, alkollü içkiler içmenin haram olduğu kesin ve sabit olduğu için bunlar ictihada konu olmazlar.
- C. İslam hukukundaki hükümler
- D. Hem sübût hem de delâlet bakımından kesin olan nassların ihtiva ettiği hükümler üzerinde de ictihad yapılamaz.
- E. Senedi maslahat olmayan icmâ ile sabit hükümler

11. İctihada Açık Olan ve İctihada Konu Olan Hükümlerden değildir.?

- A. Sübut ve delâlet bakımından zan ifade eden nasslara dayanan hükümler ile sübut bakımından zannî, delâlet bakımından ise katî olan hükümler.
- B. Sübut bakımından katî, delâlet bakımından zannî olan hükümler
- C. Hakkında nass veya icmâ bulunmayan ve herkesin bilmesi gereken (zarûrât-ı diniyye) hükümlerin haricindeki tafsilata dair hükümler
- D. keffaretler
- E. Âhad hadislerle sabit olan hükümler örnek olabilir.?

12. Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır.?

- A. Dördüncü hicrî asırdan sonra «ictihad kapısının kapandığı» yolunda bir kanaat oluşmuştur.
- B. İctihad ehliyetine sahip âlimleri yetiştirmek müslüman toplumların vazifesidir
- C. İctihadı belli âlimlerle ve belli zamanlarla tahdit etmek İslam'ın hedefine, ruhuna ve yapısına asla uygun değildir
- D. Müslümanlar her asırda ictihad ehliyetine sahip âlimler yetiştirerek ictihadı canlı tutmak mecburiyetindedirler.
- E. Altıncı hicrî asırdan sonra «ictihad kapısının kapandığı» yolunda bir kanaat oluşmuştur.

13. İctihadın değişmesi ile alakalı hususlardan değildir. ?

- A. Müctehidin ictihad ederken gözönünde bulundurduğu delil ve onu destekleyen unsurlar üzerinde gözden kaçırdığı durumlar
- B. Duruma göre hüküm verilmesi
- C. Bölge
- D. İklim
- E. Şahıs

14. İctihadın değışmesi hususunda dikkat edilmesi gereken bazı hususlar vardır aşağıdakilerden hangisi bunlardan değildir.?

- A. İctihadını değıştiren müctehidin ikinci ictihadına göre amel etmesi gerekir.
- B. İctihad değışikliğinden sonra aynı meselerle ilgili olarak gelen davalarda yeni ictihada göre hüküm vermelidir.
- C. fetvayı alan daha amel etmeden ictihad değışikliği meydana gelmişse artık önceki fetvaya göre amel etmesi gerekir.
- D. Eski ictihadına göre verdiği hüküm, kesin delile muhalif olduğu ispat edilmedikçe, bozulamaz.
- E. fetvayı alan daha amel etmeden ictihad değışikliği meydana gelmişse artık önceki ifetvaya göre değil, ikinci fetvaya göre amel etmesi gerekir.

15. Lügatta, başkasına gerdanlık, madalya, nişan gibi şeyler takmak manasına gelir. Fıkıh usulü terimi olarak ise, "hüccet ve delil aramadan başkasının görüşünü kabul etmek ve ictihadiyla amel etmektir."

Tanım aşağıdakilerden hangisidir.?

- A. Taklif
- B. Taklîd
- C. Mukallîd
- D. İttiba
- E. Müttebi

16. Başkasını taklid edene adı verilir.

Boşluğa ne gelmelidir.?

- A. Taklif
- B. Taklîd
- C. Mukallîd
- D. İttiba
- E. Müttebi

17. Taklidin hükmü ile alakalı yanlış bir bilgi vardır .?

- A. Müctehid olan bir kimsenin başkasını taklid etmesi câiz değildir.
- B. Taklid ictihad derecesine ulaşmamış âlimler ve dinî ilimler sahasında âlim olmayan avam insanlar için geçerlidir.
- C. Dinde aslanan taklidin zemmolunmasıdır.
- D. Taklid bazen mecburî bir durumdur.
- E. Müctehid olan bir kimsenin başkasını taklid etmesi câizdir.

18. Muayyen Bir Mezhebe Tabi Olmanın Dindeki Yeri ile alakalı yanlış bir bilgi vardır.?

- A. Müctehid olanlar muayyen bir mezhebi taklid etmelidirler.
- B. Bir mükellefin hayatı boyunca ve bütün dini meselelerde tek bir mezhebi ve sadece bir müctehidi teklit etmesi dinen vâcib değildir.
- C. İctihad derecesinde olmayan mükelleflerin müctehid âlimlerden sorarak dini hayatını tanzim etmesi gerekir
- D. Bir kimse muayyen bir mezhebi kabul edip dini meselelerde ona göre hareket etse bile, bazı meselelerde başka mezhebe tabi olmasında ve başka bir müctehidin ictihadını benimsemesinde dinen bir sakınca yoktur
- E. Hak mezheplerin herbireri sağlam dini delillere dayanmakta ve mükellefler için birer rahmet kapısı açmaktadırlar.

19. kumaşın iki ucunu birleştirip dikmek anlamına gelir. Bir fıkhi meselede iki veya daha fazla müçtehidin farklı görüşünü birleştirmektir Muayyen bir meselede iki veya daha fazla mezhebin birbirlerine zıt ve aykırı olan hükümlerini bir araya getirmektir. Aşağıdakilerden hangisidir.?

- A. Taklit
- B. İctihad
- C. tefik
- D. teflik
- E. tarik

20. Müçtehidin eski içtihatları değerlendirip onlardan tercihler yaparak yeni bir görüş ortaya koymasısıdır. Bir müçtehidin içtihadı bir başkasını bağlamadığı için her müçtehit usulüne uygun olarak içtihat yapabilir. Bu nedenle bu tür teklif çok fazla tartışma konusu olmamıştır. Telfiğin hangi kısmıdır.?

- A. İctihadda tefik
- B. Kıyasda tefik
- C. Taklidde tefik
- D. İstihanda tefik
- E. İstihabda tefik

21. Avamdan biri fıkhi bir meselede birbiriyle çelişen farklı içtihadları birleştirip bunlar arasında seçme yaparak aynı anda tatbik etmesidir. Mukallid tarafından yapılan bu tür tefik öteden beri tartışıl原因miştir. Hangi tefik türüdür.?

- A. İctihadda tefik
- B. Kıyasda tefik
- C. Taklidde tefik
- D. İstihanda tefik
- E. İstihabda tefik

22. Taklidde tefik iki şekilde olur bunlardan biride aynı olayla ilgili ve aynı olayla olmayan tefiktir aşağıdakilerden hangisi bu açıklamaya göre yanlış olabilir.?

- A. Sürekli abdestli kalmak isteyen kişiler için mezhepleri taklit etmesi aynı olayla ilgili örnektir.
- B. Az sayıda âlimin aksine çoğunluk aynı olayda tefikin caiz olmadığını ifade ederler.
- C. Aynı olayda tefikte aynı mezhep içinde farklı imamların görüşlerini birleştirme şeklinde olursa caiz olur denilmiştir.
- D. Fetva makamı tefik yaparak mukallid için çözüm önerileri oluşturamaz.
- E. İki ayrı olayda tefik ile Mukallidin kendi başına tefik yapması doğru değildir.

1. B
2. A
3. E
4. B
5. A
6. D
7. C
8. B
9. A
10. C
11. D
12. E
13. B
14. C
15. B
16. C
17. E
18. A
19. C
20. A
21. C
22. D

Mustafa TAŞ